

Teodora Ministras
7243 So. Albany Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIV Kovas - March 1, 1979 Nr. 9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KINIJOS GAMBITAS

Jos įsiveržimo į Vietnamą motyvų ieškant

Vytautas Meškauskas

Sachmatuose gambitu vadiname tokią pradžią, kurioje padaroma auka geresnės pozicijos ateičiai užėmimui. Politikoje, žinoma, yra daugiau galimybių negu 64 šachmatų lentos langeliuose, iš kurių nevalia išeiti. Nepaisant to, man kiniečių įsiveržimas į Vietnamą priminė gambitą, nes Pekinas iš anksto turėjo žinoti, kad jo eventualus laimėjimas anksčiau ar vėliau susilauks Maskvos reakcijos, o su ta kariauti Pekinas negali. Bet ir be Maskvos tiesioginio įsikišimo Vietnamo kariuomenė turėtų būti kietas riešutas. Tai kodėl rizikuoti?

Prieš pradėdamas puolimą Pekinas apsidraudė aiškindamas, kad tai tik 'Vietnamo nu baudimas' už Kambodijos užkariavimą ir incidentus pasienyje. Toks aiškinimas galėtų jam leisti pasitraukti; a. sutikus didesnį vietnamiečių pasipriešinimą, ar b. Maskvai rimtai pagrasinus. Abiejais atvejais Pekinas, kaip sakoma Rytuose, netektų 'veido' arba prestižo - kaip tai vadiname Vakaruose. Iš istorijos žinome, kad didžiosios valstybės pačios nepradedą karo, bet yra į jį nejučiom įtraukiamos. Tota linėms valstybėms toji rizika yra mažesnė, nes jų valdovai gali 180 laipsnių pakeisti savo laikyseną ir kiekvieną pralaimėjimą savo pavaldinių masėms išaiškinti kaip laimėjimą. Ir tai prileidžiant - vistiek reikia konstatuoti, kad kiniečiai labai rizikavo, o jei taip - norėję žinoti kodėl.

Neatrodo, kad Pekino vyriausybė tam būtų paskatinta

Washingtono. Normalių santykių užmezgimas be jokių garantijų Taiwanui nebuvo čia plačios visuomenės sutiktas su tokiu entuziazmu, kaip buvo administracijos tikimsi. Tai gerai paryškina faktas, kad patys demokratai rengiasi pasiūlyti įstatymą, kuris leistų prezidentui ginti Taiwaną, nors jis ir pripažintas Kinijos dalimi. Pagaliau ir prekinės galimybės, pagalvojus, nėra per daug viliojančios, ypač atsiminus, kad dėl Kinijos rinkos teks varžytis su kitomis pramoninėmis Europos valstybėmis ir ten pat esančia Japonija. Pagaliau - kas po Vietnamo, Irano ir to paties Taiwano - gali pasitikėti Amerika, net jei toji ir ragintų kovoti?

Taip galvojant galima būtų prieiti išvados, kad kiniečiai taip smarkiai rizikuodami norėjo pademonstruoti pasauliui, jog dar galima pasipriešinti sovietams ir net nubausti jų sąjungininkus patiems už tai nesusilaukiant jokio keršto, kartu įrodant nepasitikintiems Vakarams, kad kiniečių-sovietų susitaikinimas šiuo metu yralabai sunkiai įmanomas. Iš tikro, žiūrint į paskutinius įvykius, reikia sutikti su kiniečiais, kad visur, kur sovietai laimėjo, jie tik labai atsargiai išnaudojo susidariusią būklę, niekur per daug nerizikuodami. Į Afriką ir Pietų Jemeną jie siuntė kubiečius, kad tiems įkurtų į kailį, jie patys, sovietai, 'išlaikytų savo veidą'. Deja, niekas nepabandė.

Tokias mintis sukėlė pirmosios žinios apie Kinijos įsiveržimą į Vietnamą. Kai nusi-

pirkau Chicago Tribune pirmąją laidą, joje pranešimą apie tai radau antrame puslapyje - pirmajame viešpatavo lokalinės naujienos ir išvedžijimai kiek žmonių sveikatą paveikė sniego audros. Nedaugiau dėmesio parodė ir lokalinės radio stotys. Ir jų redaktorių nejaudina žinios už Amerikos krantų. Reikiamą dėmesį parodė vėliau televizijos tinklų žinios ir pasikalbėjimai su senatoriais - J. Javits (dem. N.Y.), Glenn (dem. Oh.) ir Baker (rep. Ten) - senato užsienio reikalų komisijos nariais, kurių primasis daugiausiai suprato padėties rimtumą ir ragino ką nors padaryti ne tiek dėl to kiniečių-sovietų galimo susikirtimo, bet bendros situacijos ir ypač jautrios Amerikos priklausomybės nuo importuojamos naftos. Iš tolimos Vienos Der Kurier rado puikią progą pakartoti Nixono žodžius, kad Amerika virto nieko negalinčiu padaryti, pasigailėjimo vertu milžinu. O pirmadienio rytą CBS korespondentas Dan Rather pareiškė, kad daugumas amerikiečių prezidentą Carterį laiko 'smiling incompetence'.

Antradienį prezidentas Carteris, kalbėdamas Atlantos Technologijos Institute, aiškino, kad JAV negali kontroliuoti įvykių eigos kitose valstybėse, tačiau pažadėjo ginti visur JAV interesus, kas yra kiekvienos valstybės normali užsienio politika. Jis taip pat išėjo sovietus nesikišti į Irano chaosą (tiesiogiai ar netiesiogiai) nes tai galėtų turėti rimtų pasekų. Situacija Irane vystosi taip, kad naujas režimas turi ieškoti paramos iš Vakarų arba eiti prie koalicinės vyriausybės su komunistais sudarymo. Khomeini jau kalbėjo, kad jis nori 'nukirsti' į Iraną įkištas sovietų, britų ir amerikiečių rankas. Nelaimė, kad amerikiečiai patys išduos savo 'rankas', tuo tarpu sovietai aiškinsis, jog nieko nežina.

Akivaizdoje to sunku patikėti, kad Carteris galėtų sekmingai vesti savo žadamą politiką su sovietais. Iš vienos pusės tartis su Maskva dėl strateginio apsiginklavimo apribojimo - tam yra jam reikalingas SALT II - ir kartu konkuruoti su jais kitose srityse. Tam reikalingų įrankių JAV nebeturi. Anksčiau buvo CIA. Dabar, viešosios nuomonės spaudžia, toji institucija yra taip sumažinta ir demoralizuota, kad ji neteko savo anksčiau turėtų galimybių. Anot New York Times kolumnisto William Safire, JAV sunaikino savo slapta tarnybą, o pagal buv. Gynybos Sekretoriaus Malvin R. Laird teigimą paskutiniame Readers Digest

A. Solženicynas vieno mitingo metu apsikabinęs sveikina iš sovietų vergijos ištrūkusį Simą Kudirką.

Solženicynas apie komunizmą

JIS MUS DAR SMAUGIA IR REIKIA PAGALVOTI APIE PAVOJŲ...

Po penkių metų tylos Aleksandras Solženicynas vėl prabilo rusiškai į savo tautą per britų radijo BBC rusų programą. Pasikalbėjime su to radio Rytų Europos ekspertu Janis Sapiets jis pareiškė nenutrūkęs nuo savo tautos:

'Niekas nepasikeitė, lyg jie manęs niekados nebūtų ištrėmė: mano gyvenimas, mano darbas, mano einamas kelias - nepasikeitė'. Tiesa, jam nereikia dabar slapstyti savo raštų ir todėl jis gališ netrukdomas atsiduoti savo tėvynės problemoms, jis taip pat turįs visą jam reikalingą istorinę medžiagą. Keletą kartų jis yra palietęs ir Vakarų problemas, tačiau 'tai ne mano rūpestis: kas nors atsitiikti turi mano paties krašte. Dirbdamas savo

Nr., FBI - kuri turėtų saugoti JAV nuo svetimųjų agentų veiklos ir itakos - gerbdama žmonių teises taip sumažino savo veiklą, kad dar 1975 m. turėjusi 1,100 informantus dabar liki tik su 42! Tokiu būdu komunistinių kraštų žvalgybos personalas šiame krašte keliolika kartu perviršija FBI kontaražvalgybos personalą. Tai kaip gali konkuruoti?

Kad konkuruotų, JAV pirmiausiai turi atbusti. Gal kiniečiams pasiseks įrodyti, kad su drąsa gali šį tą nuveikti ir atominių bombų šešėlyje.

pasirinkta tema aš negaliu gauti pagalbos iš Vakarų'.

Pagal Solženicyną Sovietų Sąjungos komunistinė ideologija yra bankrutavusi. O, ar jo tautiečiai neturi fizinės jėgos nusikratyti tuo jungu, 'kuris mus spaudžia prie žemės. Bet naudingiausia, ką pasaulio istorija mus išmokė per paskutiniuosius 60 metų, yra patirtis, kad mūsų tauta išsivadavo nuo socialistinio apkrėtimo'.

'Taip, mes dar esame komunistinio belaisviai, tačiau Rusijoje mums komunizmas yra padvėsęs šuo, nors daugeliui vakariečių jis atrodo kaip gyvas liūtas. Mes Rusijoje per gyvenome bandymo laikus ir stebėtina, kad esame ant kojų'.

Svarbiausias nūdienis reikalavimas yra pažinti kas iš tikro yra komunizmas, tęsė Solženicynas: 'Jis mus dar smaugia ir reikia pagalvoti apie pavojus, kurie mums gresia perinamuoju laikotarpiu'. Kad būtų pasiruošęs sutikti ateities pavojus, rusas turi žinoti savo praeitį.

Jo raštų svarbiausias tikslas esąs atidengti istorinę tiesą: 'Mūsų visa moderni istorija yra išdėstyta melagingai ir pilna legendų - ne atsitiktinių, bet tyčia išgalvotų. ... Šio šimtmečio Rusijos istorija yra taip sufalsifikuota, kad mes praktiškai likome analfabetais ...

(Nukelta į 2 psl.)

ALGIRDO ZYPRĖS LIKIMAS - SOVIETINIO ŽIAURUMO PAVYZDYS

Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto praneša, kad 1978 m. rudenį, Federalinėje Vokietijoje veikianti Amnesty International grupė, savo lėšomis pasiuntė paketą nuo 1958 m. Sibiro lageriuose laikomam lietuviui Algirdui Zyprei.

Šių metų vasario mėnesio pradžioje, paketas sugrįžo su pastaba, kad Algirdas Zyprė "išvykęs", kad jo naujasis adresas nėra žinomas ir todėl nebuvo įmanoma įteikti jam siuntinį.

Tai yra naujas įrodymas kaip įžuliai sovietai laužo pagrindinius humanizmo principus, kurie, tarp kitko, buvo išreikšti ir Helsinkio Konferencijos Baigiamajame Akte.

Jei Algirdo Zyprės adresas tikrai pasikeitė, tai tas

galėjo įvykti tik su lagerio administracijos žinia. Ji žino kur kalinys buvo perkeltas ir todėl galėjo ir turėjo apie jo naująjį adresą pranešti paštui. Jei ji to nepadarė, tai todėl, kad jau nuo seniau Algirdas Zyprė, kurio sveikata yra pašlijusi, yra laikomas žiauriuose sąlygose, izoliuojamas psichiatrinėse ligoninėse arba darbo lageriuose.

Algirdo Zyprės likimas - tai sovietiško žiaurumo pavyzdys, kuris turi lietuviškąją visuomenę dar labiau paskatinti rūpintis lageriuose bei kalėjimuose laikomais kankiniais.

Amnesty International yra pažadėjusi ir toliau, jos galimybių ribose, rūpintis virš dvidešimt metų kankinamam lietuviui.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Didelių ginčų dėl SALT II laukiant. — Vokiečių eksperto nuomonė.

— Svetimšaliai Švedijoje.

Prezidentas Carteris didesnę dalį savo kalbos Atlanto Technologijos Institute skyrė būsimam susitarimui su sovietais dėl strateginių ginklų apribojimo. Jis ragino senatą jį ratifikuoti, nors visos smulkme-

Solženicynas...

(Atkelta iš 1 psl.)

Tik išvydę dienos šviesoje savo praeitį rusai sugebės susitvarkyti su ateitimi.

Ir Vakarai galėtų pasimokyti iš rusų istorijos. Pavyzdžiui, 1917 m. vasario mėn.: 'Taip, kaip mūsų rusų liberalai ir socialistai tada nusileido komunistams - tas pats ir dabar per dažnai kartojasi kitur. Tas procesas savęs nusilpninimo ir kapituliacijos pasikartoja grandiozinu mastu'.

Budrumo prieš komunistinę ideologiją nustojimą Solženicynas vadina 'socialistiniu apsikrėtimu'. Jai pasirodė atspira visa eilė rusų karininkų ir kareivių per 1953 m. riaušes Berlyne ir 1956 m. sukilimą Vengrijoje, kada jie atsisakė šaudyti į žmones ir buvo partijos sušaudyti: 'Vakarų Berlyne jų garbei buvo pastatytas paminklas, tačiau silpnadvasiai vakariečiai tą akmenį pašalino 'atlydžio' naudai'.

Solženicynas kalbėjo vidurnaktį (Maskvos laiku), kada tu transliacijų daugiausia klausoma. Jis pareiškė matas visuomenės atsijaunimo ženklų. Tai sakydamas jis neturįs galvoje tiek samizdato leidinius ar protesto laiškus, bet moralinę atmosferą, kuri supanti persekiojamus. 'Prieš 50 metų buvo taip: jei kas buvo pasmerktas, visi nuo jo tolino si ir auka turėjo nusibaigti būdama visai vieniša. Kas gi darosi šiandien? Kiekvienai šeimai kuri kenčia, tiesiasi pagalbos rankos: žmonės renka pinigus, jie nebijo tą šeimą lankyti ir jai padėti'.

'Tas pasikeitimas' - aiškino Solženicynas, - 'yra labai gilus ir kalba daugiau apie ateitį negu galėtų išreikšti sukilimas. Žmonės taip elgiasi tarytum tie vampyrai, tie slibinai nesėdėtų ant mūsų sprandų. Pučia kitoks vėjas'.

Neminėdamas vardų Solženicynas labai gyrė naują literatūrą kartą, jai patardamas: 'Nėra reikalo užsiimti paviršutine politine satyra, kuri yra žemiausia literatūros forma. Nėra reikalo ieškoti naujų formų. Tikrumoje nėra avantgardizmo - tai išgalvota tik besmegeniams. Ką turite daryti - yra vystyti jausmus savo kalbai, savo žemei, nuosavai istorijai ...'

Solženicynas tvirtino, kad jo skaitytojai yra plačiai išsiskleidę po visą Sovietų Sąjungą. Jiems jis ruošias monumentalinį veikalą apie Rusijos revoliuciją. Jis sakė: 'Nėra jokios abejonės, kad aš grįšiu į savo tėvynę per savo knygas, o taip pat, aš tikiu, ir asmeniškai'.

(vm)

nos dar nežinomos. Siuo reikalu be abejo bus dar nemažai prisiginčyta. Ši kartą pateikia me Frankfurter Allgemeine Zeitung karinio kritiko Adelbert Weinstein pažiūra. Ją skaitant reikia atsiminti, kad SALT II neliečia Vakarų Europos. Apie jos specifinius gynimo reikalavimus turėtų būti kalbam siekiant SALT III susitarimo. Tas vokiečių ekspertas samprotauja:

'Strateginiams debatams gresia du pavojai. Problemos kariniai elementai pražūna, jei nusiginklavimo šalininkai nori bet kokia kaina išgelbėti tai, ką jie vadina atlydžiu. Nuolaidų karinėje srityje priešininkai susitinka su kitu pavojumi: jie gali Vakarų gynimosi sampratą svarstyti tik techniškai ir siūlyti Varšuvos pakto persvarą pasitikti tik didinant ginklų skaičių. Iš tikro nereikia pasiduoti nei jausmams nei tikėti, kad techniškai galima būtų viską pasiekti. Atominiame amžiuje politika turi vadovauti strategijai. Jėga negali atstoti politikos.

Po 25 metų tašos 'ne karo' buvo pasiekta trapi abipusio teroro lygsvara. Atominiai milžinai - Amerika ir Rusija - viena kitą baido. Abi graso atominiu chaosu, tačiau užpakalyje to grasinimo stovi skirtingos karinės doktrinos. Amerikiečiai nori tik gintis. Jie atmeta mintį apie puolimą su atominiais ginklais. Jie mano, kad jų saugumas būtų užtikrintas, jei jie turėtų toki apsiginklavimą, kuris galėtų pergyventi staigų priešų užpuolimą. 'Antru smūgiu', atseit priešpuoliu, jie galėtų sunaikinti priešą. Kadangi priešas negali tikėtis laimėjimo, mano amerikiečiai, jie gali jaustis palyginti saugūs. Atominių ginklų nesigriebiama, jei to nereikia.

Sovietai yra kitos pažiūros. Ir jie nori atbaidyti, tačiau jų koncepcija yra ofenzyvi. Tiesa ir Kremlui atominiai ginklai yra strateginės politikos instrumentai, tačiau Rytai įsivaizduoja, kad jais galima pasinaudoti. Tik jų reikia turėti tiek daug, kad galima būtų visą priešą atomines jėgas, ir tas skirtas 'antrajam smūgiui', sunaikinti.

Skirtingos pasaulėžiūros veikė ir į strateginį galvojimą. Amerikiečiai nenori persvaros. Jie bijo, kad persvara kitą pusę išprovokuos desperaciniam bandymui. Sovietai tačiau nori būti visur stipresni: strateginių-atominių, taktinių-atominių, ir konvencionalinių ginklų srityje. Europoje jie laiko daugiau divizijų negu reikėtų, dabar jie turi ir daugiau vietinių (netolimos distancijos) atominių ginklų, kurie ir skaičiumi ir savo sunaikinimo jėga praneša NATO: šeši šimtai raketų yra nukreipta į taktinius Vokietijoje, Belgijoje ir Olandijoje.

Tos SS-20 tipo raketos nepriklauso strateginiam arsenalui, bet yra 'tarpinės zonos'.

Be to, sovietai turi naujų Tupolev 26 lėktuvų, kuriuos NATO praminė Backfire. Tie ginklai graso ir jūrų susisiekiui tarp Europos ir Amerikos.

Faktinai amerikiečiai turėtų rūpintis ir pasipriešinimu tai į Europą nutaikintai sistemai, tačiau negali, nes jos atominių ginklų užtenka tik 'antram smūgiui'. Kiekvienas taktinis tarpinėje zonoje, kuris turėtų būti sunaikintas, sumažina 'antro smūgio' pajėgumą. Be to, amerikiečių ginklai daugiau veikia į plotį, bet SS-20 ir Backfire turėtų būti neutralizuota su labai tiksliom sistemom. Tokių ginklų NATO neturi, bet juos galėtų išgyti.

Tai visų pirma skrendančios bombos -cruise missile. Jos priverstų sovietus žymiai daugiau susirūpinti savo prieš lėktuvine apsauga. Tą sistemą dar galėtų paremti Pershing II raketos, kurios yra nuostabiai tikslios (su 50 mtr. paklaida). Be to, Vakarai dar galėtų gamintis neutronines bombas. Su tais ginklais galima būtų atstatyti politinę ir karinę lygsvarą Europoje.

Europoje ginčijamasi - ar ta lygsvara yra siektina, ar reikia prieš tai pradėti nusiginklavimo ofenzyvą. Bet tie, kurie pasirenka antrą galimybę, turėtų suprasti, kad jie tuo pačiu sukrečia visos Atlanto Sąjungos grėsmės strategiją. Tos strategijos esmei priklauso eskaliacija, t.y. galimybė kovojant pereiti prie taktinių-atominių ir strateginių-atominių ginklų panaudojimo. Be naujų ginklų sistemų eskaliacija neįmanoma. Tuo atveju Vakarai būtų priversti arba tuoju griebtis strateginių ginklų, arba gintis konvencionaliais ginklais, kurių turi mažiau negu sovietai. Tai būtų 'viskas - arba niekas' strategija, kuri demokratiniams kraštams nėra įmanoma.

Piktas džiaugsmas dabar apima pagalvojus apie tuos, kurie taip priešinosi amerikiečių pastangoms Pietų Vietnam. Vienas iš tokių užsienyje buvo Svedijos ministeris pirmininkas Olof Palme, bet ir po jo Svedija smarkiai rėmė komunistinį Vietnamą. Iki šiol jis gaudavo po 90 milijonų dolerių į metus, kol švedai staiga atsidūrė prieš klausimą, ar ir jiems reikia priimti pabėgėlius iš Vietnamo rojaus, į kurią jie taip tikėjo.

Iš diskusijų tuo reikalu paaiškėjo, kad jau dabar kas aštuntas Svedijos gyventojas yra svetimtautis. Jų tarpe 190 tūkstančių suomių, 55,000 pa baltiečių ir Rytų vokiečių. Šeštoje šio šimtmečio dešimtyje dar prisidėjo darbo iešką jugoslavai, italai, ispanai bei turkai, o po to - politiniai pabėgėliai iš Pietų Amerikos, o taip pat ir amerikiečių dezertyrai iš Vietnamo.

Kadangi svetimšaliai nebijo sunkių ir nešvarių darbų, jie vidutiniai daugiau uždirba už pačius švedus. Svedijos istaty-

■ Iš kitos pusės

Kai kurie Tautinės Sąjungos nariai gavo "aplinkraštį", kuriame anoniminių iniciatorių grupė sielojasi organizacijos ir jos ideologijos ateitim. Tai be abejo labai sveikas reiškinys, liudijęs organizacijos gyvastingumą. Tik mirusieji nesiginčija.

Aplinkraštyje paliesta ir Dirva, kas jau išeina už organizacijos ribų. Jame rašoma:

"Jei kas tebeturit neišmetę, tai perverskite dar kartą kokį pluoštą — ne vieną, ne kelis, o bent porą trejetą dešimčių — Dirvos numerių ir pasvarstykite, ar būsite radę bent vieną kitą straipsnį, kuris netiktų, jei ne į krepšį, tai bent į kurį kitą lietuvių laikraštį? Juk jų visų temos arba savotiškai neutralios, galinčios bet kur tilpti, ar tokios 'reorgiškios', kad puikiai derėtų Gudelio Naujienose. Tad kam mums toks, visiškai savo veido netekęs laikraštis?"

Čia iškelta briliantinė idėja, kad laikraščiai reikėtų įsivesti 'iš redakcijos krepšio' skiltį. Turėdamas galvoje žmonių prigimtį įtariu, kad skaitytojai pirmiausia ją griebtų skaityti. Sunkiau įvertinti teigimą, kad kiti straipsniai tinka visiems lietuvių laikraščiams. Tai skamba kaip komplimentas, nors "aplinkraščio" autoriai jį laiko priekaištu, nes pageidauja 'savito' veido. Negalėdamas pats to klausimo išspręsti norėčiau paklausti kur, kada ir kaip iniciatoriai bandė Dirvai duoti 'savitą' veidą ir kaip tai suderinti su jų simpatijom Bendruomenei, kurioje tikrai nėra vietos 'savitam' veidui, bet tik uniforminiam nuobodumui?

Kaip ten būtų... ginčytis sveika, o iš praeities semiant stiprybės reikia atsiminti, kad be nepasitenkinimo neapsiėjo nė vienas laikraštis. Štai dr. J. Šliūpas pasakojo 1922 m. laikraštinių kursuose Kaune:

"Kada atėjo Nr. 1 'Aušros' truputį nusiminėme. D-ras Basanavičius pasisavinęs buvo leidimą; tai nedemokratiška! Rods atsižvelgdamas į savo padėtį, griežtai neprotestavau, ką padarė kiti: Vištelius, Šernas. Juk visi buvo prisidėję, nors nedideliais pinigais, taip pat straipsniais; rinkę buvome prenumeratorių. Pasitenkinome, kad Nr. 2 jau buvo pažymėta, kad laikraštis išleidžiamas kelių Lietuvos mylėtojų. Vėliaus žodis 'kelių' tapo visai išmestas ir liko Lietuvos mylėtojų, kas visai teisingai buvo pasakyta."

vm

mai leidžia vaikus mokyti gimtąja kalba, todėl Svedijos valdinėse mokyklose mokoma net 55 kalbų. Svetimšaliai gali dalyvauti savivaldybių rinkimuose ir neturėdami Svedijos pilietybės, jei jie vienoje vietoje išgyveno 3 metus. Darbdaviai yra įpareigoti sumokėti už 240 valandų, jei darbininkai jas sunaudoja švedųkalbos išmokimui. Įvietinimas nevyksta

sklandžiai. Vis dažniau pasitaiko muštynių tarp svetimšalių ir pačių švedų. Anksčiau Svedija įsileisdavo visus politinius pabėgėlius kurie tik galėjo ją pasiekti, dabar ji nustatė Vietnamo pabėgėliams 250 kvotą.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

(Est. 1959)

9727 SOUTH WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

TELEFONAS: (312) 238-9787

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS:	Is Bostono ar New Yorko	Is Chicagos
Gegužės 14 ir 21	\$850.00	\$980.00
Birželio 11, Liep. 9,	\$875.00	\$1010.00
Rugp. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje		
DVIEJŲ SAVAITIŲ:		
Birželio 25, Liepos 16.		
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		
Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		
Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zūriche		
Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos 30 ar daugiau keleivių.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUBAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

JAU MATOMI SOVIETINĖS IMPERIJOS GRIUVIMO ŽENKLAI

Lietuvos gen. konsulo Aniceto Simučio žodis minint Vasario 16-sios aktą New York'e 1979 m. vasario 18 d.

Vasario 16-ji esmėje yra džiaugsmo šventė, kurią šiandien pagarbiai mini su atitinkamom iškilimėm geros valios lietuviai visam laisvajam pasaulyje ir taipgi paslapčiom pavergtoje tėvynėje ir Sibiro ištremime vargantys.

Tą džiaugsmo šventę šiandien temdo vis dar tebesitęsianti okupacija. O prie to dar dažnas sielojasi ir dėl kovai už Lietuvos laisvę vadovaujamų institucijų dabar vykstančių nesutarimų ir tariamo mūsų veiksmų pasimetimo. Nors laisvojo pasaulio lietuviškosios visuomenės susirūpinimas tokia padėtim dalinai yra pagrįstas, bet taipgi turime neužmiršti, kad okupantų ir jų patikėtinių Lietuvoje bei talkininkų užsienyje džiūgavimai yra per ankstyvūs. Gyvendami laisvajame pasaulyje ir būdami įsisamoningę demokratinės santvarkos procedūroje turime neužmiršti, kad nuomonių ir įsitikinimų skirtumai ir tariamieji išviršiniai nesutarimai yra demokratinės santvarkos nuolatiniai palydovai.

Tokia santvarka, kurioje nėra opozicijos ir kurioje kiekvienai valdžios propaguojamai nuomonei visi šimtu nuošimčių pritaria ir kur rinkimuose valdžios išstatyti kandidatai visuomet surenka 99% balsų, nėra demokratinė santvarka. Demokratinėje santvarkoje politinis gyvenimas verda, jo veikėjai nuolat keičiasi — vieni iš politinės arenos išeina, o kiti ateina. Ir tas keitimasis vyksta ne pagal ba areštų, kalėjimų ir kulų, bet gyventojų balsais. Panašus procesas miniatiūrinėje formoje vyksta ir mūsų lietuviškam gyvenime.

Nežiūrint įvairiausių nuomonių ir tariamųjų išviršinių nesutarimų pagrindiniu klausimu visi veiksniai ir visuomenė sutaria — visi siekiame laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valsty-

bės atstatymo. Mes visi tikime ir tuo klausimu sutariame, kad jokia pasaulio santvarka negali tautai atstoti nepriklausomybės, tuo labiau garbingą kelių šimtų metų savos valstybės istorinę praeitį turinčiai lietuvių tautai.

Ne vienas piktinamės tuo, kad Lietuvos okupanto imperializmu ir kolonializmu kaltinamos J. A. Valstybės vengia pasauliui pasakyti tikrąją teisybę, būtent, kad šiandien pats didžiausias imperialistas yra Sovietų Sąjunga pasivadinusioji Sovietinė Rusija. Tai didžiausia kolonialinė imperija žmonijos istorijoje tebelaukanti vergijoje daugiau kaip šimtą nerusiškų tautų. Sovietinės Rusijos imperializmas ir pastangos laikyti vergijoje Lietuvą ir kitas tautas kaip tik ir yra pagrindinė priežastis kodėl žmogaus teisių neturi ne tik pavergtieji, bet ir patys rusai.

Dabartiniai Kremliaus valdovai, apakinti savo agentų ir jų talkininkų išviršiniaus pasisekimais nemato ar nenori matyti, kad atsiskaitymo diena artėja. Jie užsimerkia prieš amžinąją istorijos tiesą, kad didindami pavergtų tautų skaičių jie artėja prie neišvengiamos padėties, kurioje nei raketos, nei atominiai ginklai nėra pakankamai stiprūs amžinai vergijoje išlaikyti ištisą tautų būrį. Pirmieji sovietinės imperijos pamatų griuvimo ženklai jau matosi Rytų Europoje, Lietuvoje ir net pačioje Rusijoje. Istorijos raitai lėtai sukasi, bet jie rieda laisvės kryptimi, ir kuo toliau tuo greičiau. Kaip Hitlerio išpranašautas tūkstanties metų Reichas per kelis metus į nieką pavirto, taip lygiai ir sovietinė imperija susilauks panašaus likimo, nors tas ir ilgiau užtruktų.

Tad tikėkime į šviesesnę mūsų tautos ateitį, dirbkime nepamesdami vilties ir nepasimesdami, tvirtai ir pastoviai ruoškimės tai die-
nai kai Lietuva vėl grįš į nepriklausomų valstybių šeimą.

Šveicarija būdama apsupta iš visų pusių didelių valstybių: Italijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Austrijos dažnai jomis pasimaišo po konomis ypač iškilus karui ar kitoms suirutėms. Bet nei viena jų nedrįsta jos paliesti: mat ji gimė iš laisvės troškimo, jos neutralitetas ir pasiryžimas ginklu ginti — taip sunkiai įgytą nepriklausomybę atbaido kaimynus nuo piktų užmačių. Be to jos geografinė padėtis, gamtinės sąlygos: sunkiai pereinami Alpių kalnai, pavyzdinga ir pastovi valstybinė santvarka gerbiama ne tik draugų, bet ir priešų.

Šveicarų tautą sudaro aukščiau minėtų tautų atskalos, kurios laiko bėgyje sukūrė šią daugiakalbę Alpių valstybę. Istorijos eigoje ji išgyveno daugelį sukrėtimų, kol iš buvusios Romos imperijos kolonijos susiformavo į dabartinę valstybę. Dar prieš Kr. gimimą ją buvo užvaldė romėnai ir įvedė savo administraciją, kuri išsilaikė iki Romos imperijos žlugimo. Germanai sugriovė Romos imperiją užėmė ir Šveicariją, bet nesugebėjo sunaikinti romėnų išpaustos civilizacijos ir didžiūnų įvestos savivaldos. Prasidėjo ilgos ir žiaurios kovos su vokiškų Habsburgų dinastijos vaitais, kurios atsispindė Wilhelm Tell padavime. Šveicarai kovodami dėl savo laisvės yra paguldę daug šaunių riterių tuo save išgarsindami ir tapdami visur pageidaujamais kariais. Atitarnavę sutartą laiką pas Europos didžiūnus, dažnai jie grįždavo namo apsikrovę turtais, o jų narsumo garsas pasklisdavo po visus kontonus, keldamas uždaroje bendruomenėje pasididžiavimą. Neatsisakė šveicarai kviesti ir po piežiai į savo garbės gvardiją kurios likučiai ir šiandien tebeneša garbingas pareigas Vatikane.

Ilgoje kovoje su atėjūnais šveicarams pavyko sujungti atskirus kontonus į vieną respubliką ir vienu mostu panaikinti visokias grajų privilegijas paskelbiant visų piliečių lygybę. Dėlto viduje kilo pilietinis karas į kurį įsikišo kaimynai — prancūzai norėdami atstatyti seną tvarką. Austram parūpo išstumti prancūzus ir atgauti kadaise turėtą valdžią. Atskubėjo ir Austrijos sąjungininkai rusai jiems padėti. O kur jie neskuba! Vadovaujant garsiam rusų generolui Suvorovui, maskolių daliniai persirito per St. Gottard perėją, bet nuo prancūzų gavo tiek pylos, kad tik likučiai su skubo pabėgti į Austriją.

Šveicarijos laisvės kovų istorija yra gana ilga ir pamokanti, gal nemažiau kaip ir Lietuvos. Jos gimimo

P. INDREIKA

metrika priimta laikyti 1291 m. Tačiau, kol ji atskratė svetimųjų jungo daug kartų pasikeitė Alpių kalnuose sniegas ir nemažai nubėgo vandens Ronos ir Reino upėmis.

Iškiles Prancūzijoje Napoleonas sušvelnino režimą: suteikdamas šveicarams konstituciją ir dalinai grąžindamas turėtas laisves. Mat tada, anot Mairo: pavasaris pradėjo žengti Karpatų kalnais, nepaplenkdamas nei Šveicarijos, nei Lietuvos, kurioje iškilo 1831 m. sukilimas, atbloškęs nemažai lietuvių į Šveicariją, kurioje jie rado globą ir užuovėją nuo rusų žandarų persekiojimo. Kietas buvo ir Napoleono režimas. Jis iš šveicarų pareikalavo sudaryti: keturis pulkus, juos apginkluoti ir išlaikyti. Napoleonui 1812 m. žygiuojant prieš Rusiją, šveicarų daliniai perėjo Lietuvą. Lietuviai juos sutiko kaip laisvės nešėjus ir išvadotojus iš rusų caro jungo. Patyrus Rusijoje kovų vargus ir gilios žiemos siautėjimą, Šveicarijos generolas H. Dinant (1828-1910) įkūrė Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, humanišką organizaciją — gelbėti nukentėjusius karo metu, kurio veiklą mes gerai prisimename iš Vokietijos stovyklų.

Po pirmojo pasaulinio karo Šveicarija vėl atsidūrė dėmesio centre, kada Ženevoje įsikūrė Tautų Sąjunga. Tačiau šveicarai į ją įstoti nesirijo dėl savo neutraliteto nepažeidžiamumo ir kitų priežasčių. Tik Tautų Sąjungai pripažinus išimtiną padėtį ir atpalaidavus nuo nario pareigų dalyvauti sankcijose prieš kitus narius ir pan. ji įstojo, išsiderėjus ypatingą padėtį. Ji labai daug pasitarnavo Lietuvai, mat 1920 m. Lenkijai okupavus Vilnių, bylą atsidūrė Tautų Sąjungoje. Lenkai jausdami savo persvarą Vilniaus krašte — pasiūlė jame praveisti gyventojų atsisakymą (plebiscitą). Lietuva su pasiūlymu nesutiko. Tautų Sąjunga užsispyrė prievarta praveisti plebiscitą ir ryžosi suorganizuoti iš savo narių tarpo ginkluotus dalinius ir juos pasiūsti į Vilniaus kraštą. Čia į pagalbą Lietuvai atėjo Šveicarija: nesutikdama ginkluotų dalinių organizuoti Šveicarijos teritorijoje ir juos leisti žygiuoti per neutralų kraštą. Tokiu būdu lenkams šis pokštas nepavyko įgyvendinti, bet jie rado kitų būdų persekioti lietuvių per ištisus 19 m. užsitęsios okupacijos.

Prasidėjus II pasauliniam karui Tautų Sąjunga sugriuvo, o jos vietoje atsirado 1945 m. Jungtinių Tautų

Organizacija. Į šią organizaciją šveicarai taip pat delsia įstoti, nors spauda ir ragina.

Pereitais metais spalio mėn. praveistas gyventojų atsisakymas parodė, kad 49% pasisako už įstojimą, 34% prieš ir 17% susilaikė. Vyriausybė turėdama šiuos davinius 1981 m. ruošiasi praveisti balsavimus, kurie rimtai parodytų gyventojų apsisprendimą.

Šveicarijai tapus pilnateisiu nariu, padidėtų jos svoris sprendžiant painius tarptautinius klausimus. Bet ji nenori prarasti savo neutraliteto, o jo neatsisakius, JT ją gali priimti tik kaip stebėtoją be sprendžiamo balso. Čia JT susiduria su sunkia problema: Šveicarija yra stambus ginklų gamintojas, kurios nesaisto jokie JT potvarkiai ir ji gali ginklus pardavinėti kas tik perka. Antra, JT prikišama kodėl nelygiai traktuojama lyginant su Švedija, kuri yra neutrali, bet turi pilnas nario teises. Prikišamas ir Austrijos neutraliteto klausimas, kurios priėmimas įvykdytas tik Sovietų Sąjungos spaudimu, kitaip ji nebūtų išvedusi iš Austrijos Raudonosios Armijos. JT yra parodžiusios daugelių atvejų savo nepajėgumą spresti painius tarptautinius klausimus ir dominuojantį komunistinės Rusijos vienašališkumą — priimant rytinę Vokietiją, raudonąją Kiniją, išmetant Taiwaną ir kaip nieko neišėjo iš taikytų sankcijų Rodezijai ir Pietų Afrikai.

Jungtinės Tautos dabar yra laikoma klubu nugalėjusių valstybių: Vokietiją ir Japoniją ir iš jos tribunos pasigirsta visokių kaltinimų ir jos iniciatorei Amerikai.

Bet Šveicarija jaučiasi nuskrįsta beremdama įvairias JT padalinius: World Health, International Labor ir Educational, Scientific and Cultural ir kt. Bet neturi teisės pareikšti savo nuomonės svarstant prigimtines žmogaus teises ir viešai užtartį pavergtas tautas.

Lietuviams, Šveicarijai tapus JT pilnateise nare išeitų į naudą bekovojuojant dėl savo krašto laisvės atgavimo, nes Šveicarijoje rastume daug draugų, ne vien tik J. Eretą bešaukiantį — nepamiršti užmirštųjų Baltų. Juk lietuvių ryšiai su Šveicarija yra nenutrūkstami nuo pat pirmojo bajoraičio Jono Kiškos įsiregistravusio 1563 m. Bazelio universitete.

MACHINISTS

EXP. WITH DIES PREFERRED BUT NOT ESSENTIAL. OPPORTUNITY WITH GROWING CO. ALL BENEFITS INCLUDING PROFIT SHARING. APPLY ENGLERT METALS, BROAD & RECTOR ST., PERTH AMBOY, N. J. 08861. (4-10)

Diplomatijos paraštėje (94)

Vaclovas Sidzikauskas

Ukrainiečiai tremtyje

Apie ukrainiečių politinę organizaciją rašiau:

a) **Ukrainska Nacionalna Rada**. Ji yra kaip ir Ukrainos parlamentas tremtyje. jos pirmininku yra Nikola Levicki, buvęs nepriklausomos Ukrainos vyriausybės narys, dabar laikomas einančiu Ukrainos prezidento pareigas. Sakytoji Rada yra sudariusi vykdomąjį organą — Ministerių Kabineta; ministeris pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris buvo prof. Mazepa. Rada ir jos sudarytoji vyriausybė atstovauja konstituciniam Ukrainos testinumui. Prof. Mazepa buvo socialdemokratas, tačiau Radoje atstovaujamos ir kitos ukrainiečių politinės grupės. Paskutiniu metu iš jos pasitraukė nacionalistai su **B a n d e r a**. Rados ir vyriausybės būstinė buvo Vokietijoje, Augsburgio mieste, su jais palaikė santykius ir

bendradarbiavo ir Baltijos valstybių politiniai organai. Organizacija yra rimta ir pajėgi.

b) **The Supreme Ukrainian Liberation Council (UHVR)**. Ukrainiečių teigimu tai yra revoliucinis pačiame krašte veikiantis politinis organas, susikūręs vokiečių okupacijos metu, ir vadovaujantis ukrainiečių rezistencijai krašte. JAV yra to organo ekspozitūra, kuriai vadovauja tūlas **L e b e d**.

c) **Ukrainos Nacionalistų Organizacija**. Banderos vadovaujama nacionalistinė grupė, kuri turi savo atstovus JAV, o savo centrą Muenchene. Ši organizacija, kaip jau minėjau, neseniai išstojo iš Rados.

d) **The Supreme Command of the Ukrainian Insurgent Army (UPA)**. Ukrainiečių teigimu ši organizacija veikianti krašte ir

turi savo atstovus laisvajame pasaulyje.

Daromos pastangos b, c, ir d organizacijas ar jų atstovybes Amerikoje apjungti Radoje. Rimčiausia ukrainiečių emigrantų organizacija Amerikoje — **Ukrainian Congress Committee**, o gausi ukrainiečių išeivija Kanadoje remia ir pripažįsta Radą.

e) **Hetmancai**. Negausi ukrainiečių monarchistų organizacija, vadovaujama hetmono Skoropackio sūnaus. Ši organizacija į Radą nesijungia, tačiau didesnės reikšmės ji nei krašte nei tremtyje neturi.

Šiandien dar sunku teigti, ar ir kada susidarys sąlygos atsikurti laisvai ir nepriklausomai Ukrainai. Su tuo eventualumu, tačiau, europinės politikos planavimas turi skaitytis. Ukrainiečių tautos politinis subrendimas yra toliau pažengęs nei baltgudžių. Rusai, visvien kokie jie būtų, nenorės išsižadėti Ukrainos, o be to ir jos etnografinės sienos, ypač rytuose, nėra ryškios. Sunkiai duosis sprendžiami Ukrainos santykiai, ypač teritoriniai klausimai, su Lenkija (Lvovo klausimas). Politiškai Ukraina gravituoja į Baltijos valstybes, ypač Lietuvą, su kuria ją riša istorija.

Ukrainiečių ministeriui pirmininkui tremtyje prof. Mazepai Augsburgio mirus, **Ukrainska Nacionalna Rada** buvo perkelta į Miuncheną. Jai vadovauja mirusiojo prof. Levickio, nepriklausomos Tautinės Ukrainos prezidento, sūnus Nikola Levicki. Su juo ir jo vadovaujama Rada palaikau santykius ir toliau ir progai esant visuomet susitinkame, ar tai Miunchene arba New Yorke. Mus tebejungia istorinė praeitis ir dabartinė bendra kova prieš komunistinės Rusijos imperialistines užmačias.

* * *

Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos konferencijoje 1961 m. Maniloje, Filipinuose, 1963 m. Saigone, Pietų Vietname ir 1966 m. Seoule, Pietų Korėjoje, kuriose aš atstovavau Pavergtųjų Europos Tautų Seimui, susitikdavau su ukrainiečių Jaroslav Stetzkio ir jo agresyvia žmona Slava. Juodu atstovavo ABN, atseit Antikomunistiniam Tautų Blokui, susikūrusiam ir veikusiam Miunchene. Stetzkio prisistatė konferencijai ir man asmeniškai kaip Ukrainos ministeris pirmininkas, teigdamas, kad jis vadovauja vokiečių okupacijos metu, regis, Lvove, taigi vakarų Ukrainoje, arba Galicijoje, susikūrusiai Ukrainos vy-

riausybei. Turėjau pasipriešinti Stetzkio pasiūlymui atstovauti taip pat ir Lietuvai bei kitoms sovietų pavergtoms Vidurio bei Rytų Europos valstybėms, sudarantioms Pavergtųjų Europos Tautų Seimą. Ukrainiečių Rada tos jo kvalifikacijos nepripažįsta, laiko jį

"samozvancu". Jo vadovaujamas ABN (Antibolševicki Blok Narodov), jungia daugumą fašistuojančius Rusijos pavergtųjų tautų elementus, todėl Pavergtųjų Europos Tautų Seimas nuoties organizacijos atsiribojo.

(Bus daugiau)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JOURNEYMAN

TOOL AND DIE MAKERS

Responsibilities include working on sheet metal dies, draw blanks, trim and pierce equipment. Also small parts weld fixturing. Preferred candidates will have 8-10 years experience in the metal fabrication industry. This is a responsible position reporting directly to our manufacturing engineer. If you desire a challenge with a growing company, excellent benefit package and a competitive salary, apply at or send personal information to:

Sears Manufacturing

1718 S. Concord

Davenport, Iowa 52805

An Equal Opportunity Employer M/F

ENGINEERING/TECHNICAL OPPORTUNITIES

Williams Research Corporation, an innovative technological leader in the development of small gas turbine engines for diverse applications in industry and government, is staffing-up its modern suburban plant facility. Outstanding opportunities exist for imaginative engineering and technical talent in the following priority areas:

Sr. Manufacturing Engineer
Contract Administrator
Panagraph Operator
Life Cycle Cost Administrator

Industrial Engineer
Lathe Operator (Second Shift)
Grinder Operator (Second Shift)
Mill Machinist (Second Shift)

We offer an exceptional range of starting salaries, a comprehensive benefit program, an outstanding working environment and a solid policy of promotion from within. Relocation assistance is provided.

If unable to call collect, please forward resume in confidence to:

Mr. Dean Hardesty

Williams Research Corporation

2280 West Maple Road • Walled Lake, Michigan 48088

313-624-5200

An Equal Opportunity Employer M/F

TOOL MAKERS

DIE MAKERS

— Transfer Press Setup

Have you ever been to beautiful Holland, Michigan on vacation? Would you like to live in Western Michigan on the shores of Lake Michigan where there is a year-round vacationland atmosphere? Would you like to work with a young growing company specializing in high speed Transfer Presses?

If you answer is yes to the above questions, then we would like to talk to you.

Transfer Press experience preferred, but not necessary if you have a background in Progressive Dies with three or more years experience. We will work with and groom the individual that we are looking for.

Top wage rate, full benefits, all expenses paid on move. Please send your resume to:

Draw Form, Inc. 243-129th St.
Holland, Michigan 49423

(9-10)

WE ARE EXPANDING JOURNEYMEN IMMEDIATE OPPORTUNITIES

Journeyman's card or 8 years' practical experience with letters to verify.

**BORING MILL OPERATORS
TOOLMAKERS
SCRAPER HANDS
DETAIL INSPECTORS
GRINDER HANDS
LATHE HANDS**

These positions offer excellent starting rates, complete employee benefits, 58 hours per week, 40 cent night shift premium and excellent working conditions.

BENEFITS PROVIDED

GROUP LIFE INSURANCE DEPENDENT VISION CARE PLAN
ACCIDENTAL DEATH INSURANCE 16 PAID HOLIDAYS
SICKNESS AND ACCIDENT INSURANCE DENTAL PLAN
PRESCRIPTION DRUG PLAN LIBERAL VACATION PLAN
HOSPITAL, SURGICAL AND MEDICAL COVERAGE

Saturday interviews available with prior arrangements

IF INTERESTED, PLEASE CONTACT

MR. M. J. CERCONE

BENDIX MACHINE TOOL CORP.
23655 HOOVER ROAD
WARREN, MICHIGAN 48089
755-6000

An Equal Opportunity Employer M/F

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dr. Alberto Geručio

“PETRAS KLIMAS”

(3)

Vincas Trumpa

KLIMAS - DIPLOMATAS

Dr. A. Gerutis gana plačiai aprašo P. Klimą, kaip Lietuvos pasiuntinio, veiklą Romoje ir Paryžiuje, pasinaudodamas kartais retais ir dar nespausdintais šaltiniais. Mūsų nepriklausomos Lietuvos diplomatinė istorija dar nėra parašyta, tačiau jau dabar galima tvirtinti, kad Petras Klimas užims joje vieną garbingiausių vietų. Be abejo, Lietuva, kaip palyginti neturtinga valstybė, negalėjo savo pasiuntinius apstatyti dideliu personalu. Jie patys turėjo rūpintis beveik visais reikalais, kurie tik galėjo atsirasti tarp Lietuvos ir tų valstybių, prie kurių jie buvo akredituoti. Katrie reikalai - politiniai, militariniai, ekonominiai ar kultūriniai - čia kartais nulemdavo, priklausė nuo aplinkybių. Jeigu pirmųjų ir antrųjų kartais būdavo ne tiek daug, tai ekonominių ir ypač kultūrinių santykių palaikymas, jų nuolatinis skatinimas ir plėtimas turėjo būti kasdieninis mūsų pasiuntinių rūpestis. Jie to uždavinio negalėtų tinkamai atlikti, jeigu jų pačių kultūriniai poreikiai nebūtų atitinkamai išsivystę. De ja, kartais tokių atvejų mūsų diplomatinėje tarnyboje yra pasitaikę.

Būdamas galbūt daugiau mokslininkas istorikas negu tik diplomatas, Klimas labai gerai suprato kultūrinių ryšių reikšmę, ypač kai jis atsidūrė 1925 m. Paryžiuje, tame neabejotame anuo metu pasaulio kultūros centre, tame, anot Geručio, ‘Ville lumiere’. Klimas Paryžiuje stojo į nelengvą vagą, kurią ligi šiol varė garsus rašytojas ir nepaprastas žmogus Oskaras Milosz-Milašius. Reikia spėti, kad šio pastarojo pagalba Klimui buvo labai naudinga. Milašius ir toliau sutiko būti Lietuvos pasiuntinybės garbės patarėjas.

Turbūt vienas sunkiausių uždavinių buvo kaip tik bandyti sumegzti kultūrinius ryšius su ta Prancūzija, kuri jau daugelį šimtmečių džiaugėsi ir didžiavosi savos kultūros ir civilizacijos įtaka Lenkijoje. Adomo Mickevičiaus ir Frederic Chopin'o palikimas tebebuvo labai gyvas, Varšuva buvo laikoma šiaurės Paryžiumi. Prasimušti pro šią tradicinę prancūzų-lenkų dvasinę giminystę, kurią nuolat lydėjo ir politinė draugystė, tikrai nebuvo lengva.

Vis dėlto, Lietuvos-Prancūzijos santykių pagerėjimo prasme buvo nemaža padaryta, ypač kai po 1933 m. Vokietijoje valdžią paėmė nacional-socialistai ir kai Lietuva ne tik politiškai, bet ir kultūriškai ėmė daugiau gravituoti į Prancūziją. Dėl to pagerėjimo nemažas nuopelnas priklauso Klimui. Jis ne tik darė viską,

kad sustiprintų lietuvių kultūrinius ryšius anuo metu, bet kaip istorikas jis ieškojo ir gilesnių istorinių šaknų santykiuose tarp Lietuvos ir Prancūzijos.

Dr. A. Gerutis skelbia išsiai vieną P. Klimo raštą Užsienio reikalų ministerijos generalsekretoriui J. Urbšui iš 1937 metų balandžio 30 dienos. Tame laiške Klimas išdėstęs, kaip Lenkija monopolizavusi visus istorinius Prancūzijos santykius su Lenkijos-Lietuvos respublika, kėlė klausimą, ar nebūtų gerai, kad Prancūzijos-Lietuvos santykių istorija būtų nuodugniai išstudijuota kokio nors lietuvių istoriko. Savo laišką Klimas užbaigė tokiu pasiūlymu: ‘Taigi, noriu prašyti Tamstą, ar negalėtum tarti savo svarų žodį mūsų Svetimo Ministerijoje, kad ji specialiai duotų lėšų tokiam istorikui tą darbą atlikti. Aš visokiais būdais jam padėsiu tą misiją atlikti. Žinoma, kandidatas turėtų mokėti pusėtinai prancūziškai. Kitaip jis tik ‘be reikalo laiko daug sugaišintų’ (p. 166). Atspausdinęs šį laišką Gerutis apgailestauja, kad ‘dėl nepalankių tolimesnių įvykių eigos’ tas siūlymas nebuvęs įgyvendintas.

Gal ne visiškai taip.

Kaip tik tų pačių 1937 m. pavasarį baigiau Vytauto Didžiojo universitetą. Vieną gražią dieną visiškai netikėtai išsivietė mane Svetimo viceministeris Kazimieras Masiliūnas ir pasiūlė, ar nenorėčiau važiuoti Paryžiu istorinių studijų pagilinti. Tada nežinojau, kad ta mintis iš tikrųjų atėjo iš mūsų pasiuntinio ir įgalioto ministro Petro Klimo Paryžiuje. Dabar paskaičius aną Klimo laišką man visiškai aišku, kad tas man nelauktas pasiūlymas buvo padarytas ne be P. Klimo ir J. Urbšio įtakos.

Ir kai tų pačių metų rudenį nuvažiavau į Paryžių, P. Klimas labai daug padėjo, ypač renkant medžiagą Prancūzijos-Lietuvos santykiams XVII amžiuje įvairiuose Prancūzijos archyvuose ir bibliotekose. Turėdamas progą susidurti su įvairiomis prancūzų mokslo įstaigomis galėjai lengvai pamatyti, kaip mūsų ministeris Paryžiaus intelektualiniuose sluoksniuose buvo gerbiamas ir vertinamas.

Bet man, kaip ir pačiam Klimui, nelengva buvo nugalėti aną aukščiau minėtą lenkų politinį ir kultūrinį monopolį. Atsimenu, kai su Klimo rekomendaciniu laišku kreipiausi į Užsienio reikalų ministerijos archyvo direktorių, jis priėmė labai mandagiai, bet buvo gana skeptiškas dėl galimybės ką nors rasti Prancūzijos-Lietuvos santykiams XVII a. Bet leidimą davė, ir dar tą pačią dieną pradėjau vartyti senus to archyvo folian-

tus, kurie, žinoma, buvo surišti į Lenkiją liečiančius toms. Bedirbdamas galėjau įsitikinti kad vadinamos Pacų gadynės laikais XVII a. antroje pusėje Prancūzija tarpais su Lietuva palaikė glaudesnius ryšius negu su Lenkija. Užtat Klimas buvo visiškai teisus, siūlydamas pastudijuoti Prancūzijos-Lietuvos santykių istoriją. Beje, tuo pačiu metu Paryžiuje dirbo mūsų istorikas Bronius Dundulis, kuris parašė gražią studiją apie Prancūziją ir Lietuvą Napoleono laikais.

P. KLIMO GOLGOTOS KELIAS

Daug jaudinančių puslapių skaitytojas ras šioje dr. A. Geručio knygoje, iš kurių bus matyti, kaip vienas skaudus įvykis po kito lydėjo mūsų pasiuntinį, kai prasidėjo nacinės Vokietijos ir sovietinės Rusijos bičiulystė ir karas. Tiesa, Klimas, kaip turbūti ir dauguma lietuvių, su pasitenkinimu sutiko Vilniaus grįžimą prie Lietuvos, to Vilniaus, dėl kurio jis tiek daug kovojo 1918-1923 metais. Idomu, kad ir Prancūzijos vyriausybė jau suprato kad Vilnius turi priklausyti Lietuvai ir nekreipė daug dėmesio į visokius Lenkijos egzilinės vyriausybės protestus. Idomu taip pat, kaip Klimas tuo metu suprato Lietuvos rytinių sienų klausimą. Tai paaiški iš jo laiško Užsienio reikalų ministeriui J. Urbšui. Tą laišką Gerutis spausdina išsiai (p.185-190).

Lietuvos okupacija sutapo maždaug su Prancūzijos pralaimėjimu ir vokiečių armijų įsiveržimu į Paryžių 1940 m. birželio 14 d. Nuo čia ir prasidėjo tikrasis Petro Klimo Goltotos kelias. Kas galėjo tikėtis kad tam ramiam mokslininko tipo diplomatu, kuris nebuvo nei Vokietijos, nei Rusijos priešininkas, tiek daug reikės nuo vienos ir nuo kitos nukentėti. Pasirodo, Vokietija, okupavusi didesnę dalį Prancūzijos, ne tik leido Sovietams užimti Lietuvos pasiuntinybę, bet ir pasigrobtį asmenišką Klimo biblioteką ir kitus daiktus. Ne ką geriau su juo elgėsi ir fašistinė Italija, kai 1942 metų pabaigoje Klimą vila Svedasai Viduržemio pajūryje pakliuvo į italų rankas.

1943 m. rugsėjo 18 d. Petras Klimas buvo Gestapo areštuotas. Už ką? Gerutis spėja, kad į Gestapo rankas pakliuvęs vienas Klimo laiškas, kurį jis parašė dr. J. Sauliui Šveicarijoje ir kuriame jis gerokai išsikiliojęs prieš vokiečius. Iš kur žinoma, kad tą laišką vežusi Klimo žmona. Ant Šveicarijos sienos padarius krata, tas laiškas buvo rastas. Už kelių dienų Klimas buvo areštuotas. Nors to laiško turinys nėra žinomas, tačiau viena

A. KUČAS

AUŠROS VARTAI

yra aišku, kad jame negalėjo būti jokių karinių paslapčių, prie kurių Klimas, gyvendamas savo Svedasuose ir rūpindamasis daugiausia pupelių, artišokų ir kukurūzų auginimu, negalėjo ir prieiti. Užtat ne tik sunku suprasti, bet tiesiog sunku ir įsivaizduoti, kad iš esmės Vokietijai draugiškos valstybės (kuri, beje, 1941 m. birželio mėn. sukilime savo pralietu krauju padėjo vokiečių armijoms žygiuoti į Rytus) diplomata, kaip kokį didžiausią prasikaltėlį tampytų iš vieno kalėjimo į kitą. Tas jo kalvarijas jautriai aprašė Henrikas Blazas, kuriam pripuola- mai teko susitikti su Klimu Isrutės kalėjime. Paties Klimo apskaičiavimu, kaip liudija jo duktė Eglė, per 9 mėnesius jam teko ‘apsilankyti’ 18 Vokietijos ir Lenkijos kalėjimuose. Tiesiog plaukai šiaušiasi pagalvojus, ligi kokio bestiališko ir beprotybės gali prieiti filosofų ir poetų tauta.

Pagaliau atgabėnę į Kauną, vokiečiai Klimą paleido kaip tik tada, kada jau raudonoji armija veržėsi į Lietuvą. Atrodo, sovietams neužteko tų 18 nacių kalėjimų. Jie perleido jį nežinia per kiek savo gulagų. Devynius mėnesius vokiečių Goltotos sekė 9 metai so vietinės. Kai pagaliau 1954 metų pabaigoje ar 1955 m. Klimas grįžo į Lietuvą, jis nieko nenorėjo pasakoti apie paskutines savo Kalvarijas. Kažin ar kada nors pasiseks atsekti šį antrąjį Klimo Goltotos kelią. Dukters, sūnaus ir draugų remiamas Klimas dar išgyveno apie 15 metų Kaune, rašydamas savo atsiminimus, versdamas George Sand romaną ‘Indiana’ ir rūpindamasis savo vaikų, Lietuvos ir pasaulio ateitimi. Jis mirė 1969 metų sausio 16 d., sulaukęs beveik 78 metus amžiaus. Palaidotas Petrašiūnų kapinėse prie Kauno.

Užverčiant paskutinius dr. A. Geručio knygos puslapius sakai sau, kaip daug vienas

žmogus per savo gyvenimą gali padaryti ir kaip daug jis gali kančių ir vargo pakelti. Nori sakyti ir dar daugiau: vargas turbūt duoda daugiau jėgų gyventi, negu geras gyvenimas. Galbūt ir teisingas buvo Maironis sakydamas: kančia - tai didvyrių mokykla.

KELETAS ŽODŽIŲ APIE PACIĄ KNYGĄ

Biografija yra lyg tarpinis metas tarp literatūros ir istorijos. Nedaug yra tikrai talentingų biografų. Patys žymiausi biografai bene bus I a. po Kristaus Graikų istorikas ir filosofas Plutarchas ir XVIII a. rašytojas Samuelis Johnson'as. anglų rašytojas Samuelis Johnson'as.

Biografiniame veikale ypač svarbu parodyti ne tik paties aprašomo asmens, bet ir visos jo aplinkos dinamiką. Prastas yra istorinis veikalas, kuriame nesijaučia istorinio proceso arba tapsmo. Prastas yra biografinis veikalas, kuriame nesijaučia žmogaus ir jo aplinkos dinamikos.

Situo atžvilgiu dr. A. Geručio visiškai nepasisekė pirmoji ir antroji jo Klimo biografijos dalis. Kažkoks negyvas atrodo Klimas tiek savo pastangose kuriant Lietuvos nepriklausomybę, tiek ginant jos reikalus savo diplomatinuose postuose Romoje ir Paryžiuje. Gerutis patiekia nemažą faktų, dokumentų ir laiško ištraukų, bet iš jų kažkaip nesusi- mezza tas tikras, gyvas ir dinamiškas gyvenimas, kuriuo ir kuriame dirbo ir gyveno pats Petras Klimas.

Kiek geriau jam pasisekė trečioji ir ketvirtoji knygos dalis.

Tačiau nežiūrėti jai reikia sveikinti jos autorių, kad jis ryžosi rašyti Petro Klimo biografiją. Skaitytojas joje ras daug įdomių dalykų iš tolimesnės ir artimesnės mūsų praeities ir iš to nepaprastai darbštaus, kuklaus ir smarkiai likimo laimėmis ir nelaimėmis apdovanoto žmogaus gyvenimo.

30 metų su 'Mūsų pastoge'

Antanas Laukaitis

Kai po 29-nių dienų kelionės, mūsų laivas "General Ballou" 1949 m. balandžio 29 d. įplaukė į Sydnėjaus uostą, pasigirdo garsūs balsai: "Lietuviai, lietuviai, kur jūs esat"?

Pasitikti naujų atvykėlių prigužėjo kelios dešimtys jau seniau į Australiją atplaukusių tautiečių. Sveikinamės, bučiuojamės, sakome pavardes, klausinėjame ir su įdomumu teiraujamės kaip sekasi šiame krašte? Tačiau "senieji" australai, jau matyt ne vieną laivą anksčiau pasitikę, visus lietuvius veda į denio kampą, sodina ir pradeda traukti įvairias gėrybes, kurių laive mėnesį laiko neteko matyti. Tai alus, vynas, vaisiai ir kitoki skanumynai. Vaisinamės kaip tikri broliai. Po pirmųjų kelių atsigaviniavimo minučių, atsistoja nedidelio ūgio, vyresnio už mus amžiaus, žmogus ir prabyla, save prisistatydamas kaip Antanas Baužė, Australijos Lietuvių Sąjungos pirmininkas, taip pat supažindindamas ir savo šeimą. Po gražių sveikinimo žodžių ir linkėjimų ateičiai, pabaigęs trumpą sveikinimą, A. Baužė ištraukė didelį punda laikraščių ir padalinęs kiekvienam iš mūsų, supažindino ir su šio laikraščio — "Mūsų Pastogės" redaktoriu Juozu Žukausku, pasakydamas, kad tai yra Australijos lietuvių laikraštis. Tai buvo mano pirmoji pažintis su ir dabar tebeįnanti mūsų bendruomenės laikraščiu "Mūsų Pastoge".

Kartu su manim atplaukė ir buvęs Lietuvos žurnalistas ir redaktorius Jurgis Kalakauskas-Kalakonis. Daug valandų praleidome kartu bediskutuojant politines ir gyvenimo problemas. Jis buvo mūsų nuolatinis moralinis sporto rėmėjas. Atvykus į Australiją, supažindina jis mane ir su savo žurnalistu kolega Juozu Žukausku, pristatydamas mane ne vien tik kaip sportininką, bet ir šioji tokį spaudos bendradarbį, rašinėjantį ir kai kuriuos Vokietijos ir Amerikos lietuvių laikraščius. Redaktorius J. Žukauskas tuoj pat prašo ir jo redaguojamos "Mūsų Pastogės" nepamiršti ir, kur mane bepaskirtų, rašyti savo išgyvenimus. Ir taip jau 1949-aisiais metais užsimezgė mano bendradarbiavimas su "Mūsų Pastoge", kuris tęsiasi jau 30-tį metų ir be pertraukos su jos visais redaktoriais.

Nors, atvykus į Australiją, anglų kalbą jau šiek tiek žinojau, tačiau buvo keista matyti dalį šio laikraščio anglų kalboje. Tuo laiku bu-

vo jau toks įstatymas. Pati "Mūsų Pastogė", pirmaisiais atvykimo metais, buvo tiek man, tiek ir kitiems lietuviams, kaip išganymo šviesa karštoje Australijos padangėje. Tiek pereinamoje stovykloje Bathurst, tiek vėliau ir Pietų Australijos bušuose, tiesiant vandens vamzdžius per dykumas ir gyvenant pusiasalyje kartu su lengvai nubausiais kalniniais iš kur pabėgti buvo neįmanoma, "Mūsų Pastogė", kartu su "Australijos Lietuvių" buvo mums kaip senovės žydams "mana" iš dangaus. Laukėme ir skaitėme ją nuo pirmojo iki paskutinio puslapio, nes tai buvo lietuviškos žinios, lietuviškas kelrodis Australijoje.

Barthurst, vėliau Lithgow mieste ir kitur teko aktyviai žaisti ir atsiekti už lietuvių komandą gražių laimėjimų. Australams, kaip ir mums, tai buvo pirmoji pažintis su lietuvišiais. Mūsų rungtynės būdavo transliuojamos per radiją, aprašomos jų vietiniuose laikraščiuose ir pan. Šiuos savo trumpus išspūdžius parašydavau į "Mūsų Pastogę" ir tuo pradėjau savo bendradarbiavimą, nors savo išspūdžius pasiųsdavau ir į Vokietiją bei Ameriką.

Pirmieji 18-ka mėnesių P. Australijos dykumose buvo gana sunkūs. Karšta, aboriščių gaminamas maistas nešvarus, alga maža, gyvenimas palapinėse, o temperatūra virš 100, kai gyvulių, nuodingų vorų ir skorpionų taip pat begalės buvo, kad pradžioje ir ant žemės atsistėti bijodavome, kai tik kas antrą savaitgalį nuveždavo į kaimelį, kur buvo viena krautuvė ir vienas hotelis. Keikiau pradžioje Australiją visais man žinomais keiksmiais, kol, po 18-kos mėnesių, gavęs atostogas, pabėgau į Adelaidę, vėliau į Melbourną ir pagaliau į Sydnėjų. Grąšino mane ištremti atgal į Vokietiją, už sulaužytą kontraktą, tačiau jiems pasakiau: "Darykit ką norit, bet į tas dykumas jau negrįšiu". Paliuko, nieko nedarė.

Atvykus į Sydnėjų tuoj pat ir vėl pradėjau bendradarbiauti su "Mūsų Pastoge". Pradžioje J. Žukauskas, autoritetingas, mane pamokantis jos redaktorius. Sugyvename gerai ir man atrodo, kad jis puikus šio laikraščio redaktorius. Tačiau, nežinau dėl ko, jis iš redagavimo pasitraukia, nors vėliau ir vėl grįžta ir man tenka ir antrą kartą maloniai su juo bendradarbiauti. Pakeičia jį dr. A. Mauragis ir vėliau Br. Zumeris. Nespėju dar nei gerai susipažinti, o redaktoriai vis keičiasi ir keičiasi, kol pagaliau 1953 metais į redaktoriaus kėdę atsėdė mano geras vyresnis prietelius J. Kalakauskas-Kalakonis. Jis į laikraštį įdėda visą savo sielą ir laikraštyje pasirodo paskiri skyriai. Pakviečia jis mane redaguoti ir Sporto Skyrių, kurį redagavau per eilę metų. Nelengvas buvo Jurgiui darbas. Ne vieną kartą, valgydami kartu pietus, artimai išsikalbėdavome ir ne vieną kartą jis pasisakydavo, kad jau kelios savaitės kaip algos nėra gavęs, nes pinigų laikraštis neturi. Eidavo jis ir padirbdavo kur nors kitur ir šiaip taip galą su galu pradžioje suvedavo. Tačiau, stiprėjant laikraščiu, stiprėjo ir prenumeratorių skaičius ir gana greitai, naujasis leidėjas Krašto Valdyba, gana stipriai atsistojo ant kopų ir mano prietelius, ir draugas Jurgis, jau ne tik nebėdavo dėl rytojaus, bet džiaugėsi laikraščio išaugimu. Kalbant apie Jurgį Kalakoni, aš tegaliu tik su didžiausia pagarba jį prisiminti, nes jis lietuviškąją spaudą mylėjo visa savo plačiąja širdimi ir jai atidavė viską ką tik jis begalėjo. Jis buvo tas asmuo, kuris dar 1953 metais rekomendavo mane Lietuvių Žurnalistų Sąjungai, ko pasekoje aš buvau ir priimtas į ją. Jo prašomas aš įvedčiau Sporto Skyrių, dalyvavau savo pirmoje Melbourn olimpiadoje ir išspūdžius, be kitų laikraščių, daviau ir "Mūsų Pastogėje". Tai buvo auksinės širdies žmogus ir su jo mirtimi mes netekome didžiojo Australijos lietuvių — spaudos milžino.

1961 metais laikraščio redagavimą perima mūsų žinomas poetas ir rašytojas Vincas Kazokas. Žinojau jį kaip rašytoją, žinojau jį kaip poetą, vertėją, žinojau jį kaip dūką, gerai pažinojusi mano šeimą ir gyvenusį tame pačiame Leipalingio miestelyje, kuriame ir aš gimiau ir kuriame gyvenau iki savo tėvo mirties 1938 metų. Tačiau tikrai mažai žinojau apie Vincą kaip žurnalistą. Pradėjo jis savo darbą pamažu atsargiai. Iš karto buvo galima pamatyti, kad tai ne iš medžio iškirtęs ir ne pėsčias redaktorius. Viena po kitos į laikraštį jis įveda naujų savo idėjų, naujų skyrių, ką žmonės sutinka su pasigėrėjimu. Įtraukia jis daugiau naujų jaunų bendradarbių, nors, dėl savo kietos ir tiesios laikysenos, jis praranda keletą senesniųjų bendradarbių. Jo vedamieji įgau-

na žmonių pasitenkinimą ir pasigerėjimą ir yra lyg Australijos lietuvių tautinis kelrodis. Mažo ūgio, tačiau didelės erudicijos yra Vincas Kazokas. Kokybiniai laikraštis pasidaro labai stiprus, tuo pačiu augant ir prenumeratorių skaičiui. Atrodo, kad laikraštis pasiekia savo žydėjimo viršūnę, nes ir finansiniai Krašto Valdyba yra stipri. Tačiau, lyg atominė bomba, įvyksta spaudoje ir dalinai bendruomenėje, sprogimas. Pakeičiamos spastuvės, vėliau ir pačiam redaktoriui V. Kazokui, išeinant iš redaktoriaus pareigų. Naujajį darbą perima Australijos lietuviams gerai žinomas veikėjas ir skautas dr. Aleksandras Mauragis. Pradžioje yra jam sunkus darbas redaguoti laikraštį tarp dalinai suskilusios bendruomenės. Tačiau, jau antrą kartą atsisėsdamas į redaktoriaus pareigas, dr. A. Mauragis gražiai išlaviruoja ir "Mūsų Pastogę" nesu-smunka, bet ir toliau lieka mūsų bendruomenės iškylusis laikraštis.

Ir pagaliau po kelių metų, didžiajai suskilimo žaizdai sugijus, nors jos žymės dar ir dabar po truputį jaučiasi ir matosi, dr. A. Mauragiui dėl asmeninių priežasčių išėjus iš laikraščio redaktoriaus pareigų, V. Kazokas ir vėl yra pakviečiamas redaktoriaus darbui. Šį darbą jis sėkmingai dirba ir šiandien, nors visokių bėdų, bėdelių ir spaudimų iš viršūnių, jis susilaukia apščiai. Tačiau jo šalta galvosena ir dūkiškas užsispyrimas, jau neskaitant apie žurnalistinius ir literatūrinius jo gabumus, laikraštį veda tiesiu keliu pirmyn ir nemanau, kad ir didieji Australijos uraganai šį kietą mano prietelių dūką galėtų taip lengvai ir vėl iš redaktoriaus pareigų nu-pūsti.

Be pagrindinių, ilgesnį ar trumpesnį laiką buvusių, redaktorių, "Mūsų Pastogę" paskirais specialiais numeriais redagavo ir daugiau žmonių, jų tarpe ir man teko tokius kelius numerius suredaguoti ir vienu laiku keletai numerių pakeisti išvykusį redaktorių. Darbas, turint gerus bendradarbius, nėra per daug sunkus. Visa

MŪSŲ PASTOGĖ

XXXII—metai Australian Lithuanian Weekly "Our Haven" Registered for posting as a newspaper category B Kaina/Price 50 c. 6.11.1978 Nr. 44 (1505)

V-jo PLB Selmo Nutarimai

Tęsiasi iš pr. M.P. Nr.

LIETUVISKASIS AUKLĖJIMAS IR VEIKTINIS

1. Tautinio savimo išlikimo yra vienas iš pagrindinių Lietuvos bendruomenės uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie tautinio išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

2. Rengti, tobulinti ir leisti lietuviškas mokyklos, mokytojų, mokytojų ir mokytojų.

3. Skatinti lietuvių tautinį, mokslinį ir Lietuvos bendruomenės bendradarbiavimą.

4. Mokyklos metu pradinėje skaitini deimas leisti savo vaikams ir lietuvių tautiškumą, aplaustant jais am-niki.

5. Kalbą yra pagrindinė sąlyga tautinio savimo išlikimui, o vienas pirmųjų ir pagrindinių sąlygų kalbui išlaikyti. Šiuo metu pirmas uždavinys lietuviams yra išlaikyti ir toliau plėtoti lietuvių kalbą.

6. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

7. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

8. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

9. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

10. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

11. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

12. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

13. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

14. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

15. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

16. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

17. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

18. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

19. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

20. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

21. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

22. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

23. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

24. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

25. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

26. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

27. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

28. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

29. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

30. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

31. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

32. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

33. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

34. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

35. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

36. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

37. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

38. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

39. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

40. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

41. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

42. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

43. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

44. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

45. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

46. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

47. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

48. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

49. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

50. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

51. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

52. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

53. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

54. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

55. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

56. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

57. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

58. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

59. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

60. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

61. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

62. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

63. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

64. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

65. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

66. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

67. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

68. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

69. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiuo metu skatiname lietuvių bendruomenės narius, ypač tuos, kurie yra pabėgę iš Lietuvos, kad jie prisidėtų prie lietuvių kalbos išlikimo ir išlaikyti tautines mo-kylas.

70. Šiuo metu lietuvių kalbą yra vienas iš pagrindinių uždavinių, todėl šiu

Vytauto Abraičio kalba pasakyta š. m. vasario 18 d. Los Angeles lietuvių suruoštame vasario šešioliktosios minėjime.

Šiandien, čia Los Angeles, Kalifornijoje, kaip ir daugelyje kitų vietų, mes lietuviai su savo draugais susirinkome paminėti jau 61 metų sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienos — 1918 metų vasario 16. Nebus ši sukaktis nei viešai nei iškilmingai paminėta Lietuvos sostinėje Vilniuje, ar Kaune, ar kitose vietose, pačioje Lietuvoje, nes to neleis Lietuvos okupantas. Bet, gi, mes gerai žinome, kad ji tenai bus prisiminta kiekvieno lietuvių širdyje ir kai kur net slaptuose susibūrimuose. Nežiūrint į tai, kad praėjo jau 61 metai, kai toji nepriklausomybė buvo paskelbta, iš kurių tik 22-jus metus Lietuva kūrėsi, augo ir stiprėjo kaip nepriklausoma valstybė, visvien to Lietuvos Tarybos nepriklausomybės paskelbimo akto data ir reikšmė, vietonėjusi užmiršties keliu, kiekvienam lietuviui su kiekvienais metais vis darosi vertingesnė. Ji darosi vertingesnė todėl, kad tariant a. a. prof. Mykolo Roemerio, buvusio Vytauto Didžiojo Universiteto rektoriaus ir pasaulinio masto konstitucinės teisės žinovo žodžiais, pasakytas Vasario 16 dienos minėjimo proga 1938 metais Vytauto D. universitete, kad "tą 1918 metų vasario mėn. 16 dieną įsikūnijo sąmoninga lietuvių tautos energija, kuri augo per visą XIX šimtmetį, kuri plėtėsi nuo Poškos, Stanevičiaus iki Basanavičiaus, Kudirkos, Vaižganto, Maironio, Smetonos ir kitų nesuskaitomų nepriklausomos Lietuvos žadintojų. Per pirmuosius lietuviškus laikraščius, per knygnešius, per Vilniaus Didįjį Seimą jau tiesėsi kelias į Lietuvos nepriklausomybę. Reikėjo tik ištarti tas Didysis Lietuvių Tautos Valios Žodis, kad lietuvių tauta nuo šiandien nori būti laisva ir nepriklausoma nuo bet kurių jai primestų pančių. Tą žodį 1918 metų vasario 16 dieną ištare Valstybės Taryba, bet jis kilo iš stipriai gyvento lietuvių tautos renesanso, užtrukusio virš 100 metų. Tas Valstybės Tarybos žodis, tuo laiku apsuptas iš visų pusių lietuvių tautos priešų, nebūtų buvęs toks galingas, šventas ir reikšmingas be visos tautos vispusiško pritarimo. Jį lietuvių tauta priėmė kaip savo garbės ir sąmonės išraišką, nes jis galutinai suformulavo lietuvių tautos praeito gyvenimo ir dabarties reikalavimų sintezę."

Tais labai trumpai ir sublaustai a. a. prof. M. Roemerio žodžiais pakartojau

VISUS DABARTINIO MOMENTO SUNKUMUS IŠGYVENSIME... jei nenustosime tikėti, kad Lietuva atgaus laisvę

Vytauto Abraičio kalba pasakyta Los Angeles lietuviams
Vasario 16 minėjime

nepriklausomos Lietuvos atkūrimo istoriją, kurią mūsų dauguma girdėjome ne tik iš mūsų tėvų, vyresnių brolių ir seserų, bet susipažinome sėdėdami mokyklos suole, o kai kurie turėjome progos ir patys išgyventi.

Šiandien, švenčiant nepriklausomos Lietuvos paskelbimo sukaktį manau, kad būtų įdomu išgirsti kaip tą pačią istoriją dėsto ir mokslina mūsų jaunesnius brolius ir seseris dabartinėje, neva, "nepriklausomoje" Lietuvoje, pradžios ir vidurinėse mokyklose, Istorijos Institute, Mokslo Akademijoje ir įvairūs "profesorai" įvairių renginių skaitomose paskaitose. Lietuvoje dabar tvirtinama, kad Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta ne 1918 metų vasario mėn. 16 dieną, o 1918 metų gruodžio mėnesyje ir ją paskelbė ne Lietuvos Taryba, o Kapsuko komunistinė vyriausybė. Apie Lietuvos Tarybos vasario mėn. 16 d. aktą ir pačią Tarybą arba visai nutylima, arba tvirtinama, kad ji buvo tik vokiečių kariškos valdžios įrankiu galimai ilgiau gintis Lietuvoje nuo karo pralaimėjimo, arba geriausiu atveju pasakoma, kad Taryba buvo visiškai nereikšminga, nes neturėjo "maskvinės kariuomenės", kaip ją kad turėjo Kapsukas. Jos ir tik jos pagalba užėmęs Vilnių. Žinoma, visi tie gausūs postringavimai spaudoje ir sakomose kalbose apie Kapsuko vyriausybės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą gruodžio mėnesyje tėra tik įžūlus istorijos klastojimas tikslu nuo jaunimo, kuris dabar neturi progos pažinti tikrosios lietuvių tautos istorijos kovų dėl nepriklausomybės, paslėpti Vasario 16 dienos akto reikšmę lietuvių tautai. Šį įžūlų istorijos klastojimą primenu, kaip pavyzdį ir visos eilės vėlesniu, dabartinių Maskvos tarnų ir jiems tarnauti priverstų, istorijos klastojimų, iš kurių vienas iš šlykščiausių, tai tvirtinimas, kad lietuvių tauta "savo noru" įsijungė į Sovietų Rusiją. Šie šlykštūs ir įžūlūs Lietuvos istorijos klastojimo pavyzdžiai, dėstomi Lietuvos auklėjimo įstaigo-

se gali akivaizdžiai pasitarnauti ir mums apsisprendžiant, ar siųstinas mūsų jaunimas į okupuotą Lietuvą, kaip kad kai kurių iš mūsų yra rekomenduojama?

Lietuvių tautos valia būti laisvais nuo visų nebuvo pasikeitusi nei 1918 m. gruodžio mėn., kai Kapsukas su savo maskvine kariuomene įsiveržė į Vilnių ir tik jėgos pagalba paskelbė tarybinę Lietuvą Vilniuje, nei 1940 metų birželio mėnesyje, kai Sovietų Rusijos armijos daliniai užplūdo Lietuvą, nei tų pačių metų liepos mėnesyje, kai okupanto parinktas, vadinamasis liaudies seimas tautos vardu neva, tai pasiprašė, kad Lietuva būtų priimta į Sovietų Rusijos tautų šeimą ir globą. Pasikeitė tik tai, kad 1918 metais mūsų savanoriai-kūrėjai apgynė tą lietuvių tautos valią nuo tuo laiku į Lietuvą besiveržiančių bolševikų, bermontininkų ir lenkų. O 1940 metais buvome fiziniai per silpni ir moraliai nepakankamai vieningi tą nepriklausomybę apginti. Nedaug mums šiandien padėtų aiškinimasis ir kaltininkų ieškojimas, kodėl 1918 metais, neturėdami nei pastovios kariuomenės, nei ginklų ir neragavę nepriklausomo gyvenimo vaisių, savanoriai-kūrėjai drįso ir apgynė nepriklausomybės idėją nuo visų į Lietuvą besiveržiančių priešų, o 1940 metais, jau po 22-jų metų išgyvento nepriklausomo gyvenimo ir turėdami savo ginkluotą reguliarią kariuomenę neparodėme tos drąsos ir ryžto, kurį savanoriai-kūrėjai parodė 1918 metais. Aš nesu joks karinių dalykų žinovas ir neturiu mažiausio supratimo, kiek kraujo aukų būtų pareikalavęs mūsų fizinis, kad ir simboliškas pasipriešinimas prieš Sovietų Rusijos kariuomenę. Bet šiandien tur būt visi sutiksime, kad to nepadare mes įrašėme į Lietuvos nepriklausomybės kovų istoriją vieną iš mažiausiai pasidžiavimo vertų lapų. Ši dėmė žymia dalimi buvo išpirkta 1941-jų metų sukilimo ir paskelbimu nepriklausomos Lietuvos atstatymo.

Ji dar ryškiau buvo pabrėžta stipriu, viešu partizanišku pasipriešinimu, prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, kuri tęsėsi 10 metų ir kuri tik dėl sovietų kariškos jėgos persvaros buvo priversta pereiti į pogrindį. Ji tęsiasi ir šiandien.

Mes visi puikiai suprantame, kad 1940 metų Sovietų Rusijos kariuomenės jėgos negali būti lyginamos su 1918 metais Kapsuko vadovaujančiomis bolševikų jėgomis, o taip pat ir su jėgomis visų to meto Lietuvos priešų. Tai ką padarė 1918 metais savanoriai-kūrėjai, mes vieni, 1940 metais, padaryti negalėjome. Lietuvių tauta šiandien neša sunkią Sovietų Rusijos okupaciją ne todėl, kad jos noras ir ryžtas būti nepriklausomais būtų sumažėjęs, arba nuo jo būtų atsisakiusi kaip nuo nepasiekiamo idealo, bet tik pasėkoje, skaičiais nepalyginamai didesnių jėgų persvaros ir Stalino su Hitleriu imperialistinio sąmokslu.

Akivaizdoje artėjančios 39-rių metų sukakties nuo Lietuvos okupacijos ir įžūlių Lietuvos istorijos klastojimų, manau, kad yra pravartu bent trumpai panauginėti tikrąjį dabartinį lietuvių tautos nusistatymą, kuris buvo ir pasilieka pagrindinė sąlyga yra: nuolatinis pasauliui pademonstravimas, kad lietuvių tauta yra gyva ir tokia nori išlikti, kas įmanoma tik esant jai laisvai ir tai tokioje formoje kaip ji buvo formuluota Valstybės Tarybos 1918 metų vasario 16-tos aktu, tai yra pati savo ateitį kurdama ir kultūros bei civilizacijos įnaša pasauliui teikdama nepriklausomoje valstybėje. Tą pasauliui įrodyti pirmoje vietoje turi pats lietuvių tautos kamienas — okupaciją nešanti, pavergtoji lietuvių tautos dalis, o jiems pagelbėti tai atlikti visomis galimomis priemonėmis yra šventa pareiga mūsų visų laisvėje gyvenančių lietuvių.

Su pasidžiavimu mes galime tvirtinti, kad šį uždavinį puikiai, kiek sąlygos leidžia, pildė mūsų broliai ir sesės Lietuvoje. Su kiekviena savaite, mėnesiu ir metais girdime apie stiprėjan-

čią ir augančią pogrindžio spaudą, demonstratyvią meilę savo kalbai, pa-pročiams ir paminklams, pabrėžiantiems lietuvių tautos kultūrą ir civilizaciją, o tuo pačiu ir teisę į nepriklausomą gyvenimą. Mes su pagrindu ir viltimi didžiujamės jų ištverme ir drąsa. Su pasididžiavimu mes ir visas pasaulis girdi apie lietuvių tautos pirmaujančią ir vis didėjančią disidentų skaičių, drįstančių viešai pareikšti savo pasipriešinimą prieš okupanto tikėjimo teisių varžtus, prieš jaunimo auklėjimą, vedantį į jų nutautėjimą ir prieš visos Lietuvos orientavimą į rusiškąją orbitą, ir drįstančių už tai kaip savo atpildą pasirinkti mirtį, kalėjimus arba tremtį į šaltąjį Sibirą. Šiandien, Lietuvoje, Kalanta, Petkus, Gajauskas, Sadūnaitė, kunigai Svarinskas Zdebskis, Tamkevičius ir visą eilę nesuskaitomų ir mums nežinomų disidentų yra 1918 metų savanoriais-kūrėjais. Neatsilieka nuo disidentų — vadų ir visa tauta. Labai teisingai vienas už šio korespondentas, lankęsis Maskvoje, po to rašė, kad kun. Svarinskas paklaustas, ar tik kunigai ir Helsinkio pakto laužymo saugotojai yra disidentais, atsakė, kad disidentais yra ne tik Helsinkio pakto nuostatų laužymo saugotojai ir kunigai, bet ir visos rusų junga nešančios tautos. Jų tarpe pirmaujanti lietuvių tauta. Tam įrodymų pakankamai duoda ir patys okupantai, jais pildydami kalėjimus, Sibiro priverčiamas darbo stovyklas ir "specialias" ligonines, paversdami juos bepročiais tikslu užslopinti gyvą laisvės troškimą. Ne pasdaptis ir tai, kad ne vienas ir iš mus aplankančių išsitaria, kad jie, be maž viską praradę, jau apsiprato su daugeliu okupanto vergijos pančių ir todėl neperdaug bijosi kalėjimų, bet dūste dūsta nuo "didžiojo brolio — ruso" nuolatinės globos ir jausmo, kad yra pavergti. Bet, gerą pavyzdį duoda ir pats okupantas, kai ir po 38-rių su viršum metų okupacijos, mus, bandančius aplankyti tėvų kapus, ar gimines, okupantas varžo, leisdamas lankytis tik tam tikrose vietose, ir tik tam tikrą laiką ir visada su palydovais.

Dėka ilgametės caristinės Rusijos viešpatavimo Lietuvos žemėse ir dėka dviejų pasaulinių karų karo veiksmų ir besikeičiančių Lietuvos okupacijų ir deportacijų po pasaulį išblaškytų lietuvių skaičius, jį lyginant su šiuo metu Lietuvoje gyvenančių lietuvių skaičiumi, yra stambus, apie 25% visos tautos. Didžiausia ir pajėgiausia dalis čia Amerikoje. Nenuostabu tad, kad į mus krypta ne tik Lietu-

(Nukelta į 8 psl.)

Visus dabartinio momento sunkumus išgyvensime...

(Atkelta iš 7 psl.)

voje vergiją nešančių tautiečių akys, bet ir okupanto — Sovietų Rusijos. Mes esame ir dėmesio centre ir mūsų draugų, užjaučiančių ir norinčių bei galinčių padėti mums mūsų pastangose tautiečiams jų laisvei atgauti. Su mūsų pastangų stiprėjimu, ar silpnėjimu pulsuoja ir mūsų tėvynainių viltys, auga arba krenta ir mūsų draugų parama. Lygiagrečiai, betgi, ir okupantas didina, ar mažina savo energiją ir išlaidas toms pastangoms nuslopinti, o tai yra, visomis priemonėmis užslopinti lietuvių aspiracijas ir ryžtą, ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir užsienio lietuvių tarpe. Ne svetimos jiems priemonės propaguoti melą apie mūsų iškilesnių visuomenininkų vienu ar kitu laiku bendradarbiavimą su jais arba su vokiečių naciais. Ne svetimas jiems ir vienašališkų kultūrinių mainų vardu arba garbės daktaro laipsnių teikimu viliojimas mūsų kultūrininkų, į bendradarbiavimą su jais. Neturėtų būti svetimas ir mums mūsų ištikinimas bei laikysena, kad visos šios okupanto priemonės turi vieną ir vienintelį tikslą mus skaldyti, o tuo pačiu palaužti ir mūsų vieningą ryžtą ir pastangas nepriklausomai Lietuvai atsikurti.

Mūsų laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pirmu konkrečiu uždaviniu turi būti pasaulio informavimas apie pačią vergiją nešančių lietuvių pastangas išsilaisvinti, nes jie neturi sąlygų patys tai atlikti. Pasaulis turi žinoti, kad yra gyva tauta, kovojanti už išsilaisvinimą, kuri dar tik prieš 38 metus buvo modernių nepriklausomų valstybių tarpe, kuri šįmet švenčia 726 metus nuo jos pirmojo karaliaus Mindaugo vainikavimosi sukaktį ir tokiu būdu turi virš 700 metų valstybingumo tradicijas, kuri Sovietų Rusijos brutalia jėga ir klasta buvo okupuota, kuri yra tokioje padėtyje ir šiandien ir kurioje yra sutryptos visos asmenys laisvės teisės. Ir kai mes kalbame apie pagrindinių asmens laisvių paneigimą, tai mes kalbame ne vien apie individo teisių paneigimą, bet ir visos tautos genocidą, Sovietų Rusijos vykdomą šiandien, lietuvių tautoje. Ne tam klebename pasauliui vadovaujant ir įstaigų ir asmenų duris, kad jie išvaduos lietuvių, bet tam kad pasaulis žinotų apie pačių lietuvių norą ir pastangas išsivaduoti ir kad galų gale pasaulio viešoji opinija padėtų jiems tose pastangose.

Amerikiečių ir daugelio kitų yra dažnai tvirtinama, kad geriausiai organizuoti

iš visų etninių grupių esame mes, lietuviai, Amerikoje, nors skaičiumi ir finansiniu pajėgumu negalime prilygti visai eilei kitų etninių grupių. Su malonumu galime šį komplimentą prisiimti, nors kartais šis šakotas ir komplikotas mūsų susiorganizavimas, atrodo, kad atneša ir komplikacijų, mūsų organizuotose pastangose.

Mes turime Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą — VLIKą, reziduojantį Amerikoje, kuris pagal savo nuostatus yra "Lietuvos laisvės kovos vieninga vadovybė laisvame pasaulyje".

Turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurios vadovybė taip pat Amerikoje, turinčią apjungti ir koordinuoti po visą pasaulį išblaškytų lietuvių kraštų bendruomenes, pirmoje eilėje besirūpinančią lietuvių užsienio išsilaisvinimo, švietimo ir kultūrinių vertybių puoselėjimu ir propagavimu.

Turime visą eilę fondų ir organizacijų atskirų išdų, kurie rūpina lėšas lietuviškiems reikalams tenkinti.

Turime Amerikos Lietuvių Tarybą nuo pat pirmųjų Lietuvos okupacijos dienų besirūpinančią politiniu požvilgiu lietuvių pastangoms Amerikoje.

Pagaliau turime iš visų kraštų bene gausingiausią JAV Lietuvių Bendruomenę, kuri būdama dalimi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vykdo Lietuvių Chartą ir telkia lietuvių tautiniam savytumui išlaikyti ir lietuvių kultūrą ugdyti bei reprezentuoti — pirmoje vietoje.

Apie visų tų organizacijų veiklą informuoti ir informuoti bei propaguoti turime gausią spaudą: laikraščius, žurnalus, knygas, radijo ir net televizijos programas, skiriančias tam daug vietos ir laiko.

Iš tiesų, reikia tik stebėtis ir džiaugtis, kaip minėjau, kad visos šios mūsų šakotos ir komplikotos įvairiais pagrindais susiorganizavimas nėra virtęs ginčų objektu savo siekimuose ir iki šiai dienai yra tvirtai palenktas vienam pagrindiniam tikslui, tai yra, pastangoms atgauti laisvę lietuvių tautai. Bet gi, sekant lietuvišką patarlę, kuri sako, kad "geriau būkime biedni, bet teisingi", negalime patylomis praleisti pastaraisiais metais pasireiškusiomis negerovėmis, nesklandumams, liečiantiems ne tikslą, o veiklos sričių pasiskirstymą. Nepaslapstis, kad jau kelinti metai vyksta trintis tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės, privedusios kai kuriose vietose ir prie dviejų Bendruo-

menių atsiradimo ne dėlto, kad ALT arba viena ar kita Bendruomenė siektų savo pastangose skirtingos nepriklausomos Lietuvos, o dėl varžytynių, kas geriau gali ir pristato Lietuvos bylą Amerikos politiniuose sluoksniuose ir, vadovaujantis visuomenės pritarimo sprendimu, kas turėtų vadovauti mūsų politinėms pastangoms Amerikoje, ar ALT, ar JAV Lietuvių Bendruomenę? Jei kam tokios varžytynės politinėje veikloje gali atrodyti sveiku akstinu veiklos lenktynėse, tai jos nėra jokių būdu pateisinamos, kai kreipiamės paramos į Baltuosius Rūmus, Kongresą, ar kitas institucijas, kalbėdami dviem galvomis, kaip tai yra atsitiškę su Helsinkio aktų vertinimais, arba, kad ir pristatydami vienodus nusistatymus, veiklą tik duplikuojame, eikvodami veiklą surinktas aukas neproduktyviai.

Šios varžytynės ir duplikacijos, turi galimai greičiau baigtis. Šioje plotmėje, atrodo, kad VLIKas, jei mes jį visi pripažįstame kaip "kaip Lietuvos laisvės kovos vieningą vadovybę laisvajam pasaulyje" turėtų būti tas autoritetas, spaudžiantis racionaliausią tarporganizacinę veiklos sričių pasiskirstymą. Niekas negali užginčyti teisės ir pareigos bet kuriai patriotiškai lietuvių organizacijai, tuo labiau ir bet kuriai Lietuvių Krašto Bendruomeni domėtis ir politiniais Lietuvos vadavimo klausimais, bet jų visų veiksmams privalo derintis ir nebūti duplikuojami su kitomis politiniams reikalams tenkinti įsteigtomis institucijomis, šiame atsitikime su pačiu VLIKu ir Alta.

Apie tai kalba ir JAV LB įstatai, kurie sako, kad ji turi padėti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę atgauti ir bendradarbiauti bei remti lietuvių organizacijas siekiančias laisvės lietuvių tautai.

Niekas negali užginčyti, kad aukotojas pagal savo nuožiūrą skirtų savo auką institucijai, kuri jam atrodė labiausiai remtina, lygiai kaip pasirinkti laiką ir vietą, kada tą auką įteikti. Aš asmeniškai dėl tokios aukų rinkimo ir paskirstymo tvarkos susiduriu tik su sekundaria problema. Kai aš savo auką skiriu Tautos Fondui, tai aš aiškiai žinau, kad tą auką panaudos Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIKas jo politiniai veiklai Lietuvos laisvinimo pastangose tarptautinėje plotmėje, kai aš ją skiriu Amerikos Lietuvių Tarybai — ALTai, tai gerai žinau, kad ji bus panaudota Altos politiniai veiklai Amerikoje Lietuvos laisvinimo

pastangoms, nes jų veiklos plotmė ribojasi politinė plotmė. Bet kai aš savo auką skiriu JAV Lietuvių Bendruomeni, kuri pirmoje eilėje buvo įsteigta rūpintis lietuvių išsilaisvinimu, švietimu bei kultūros puoselėjimu, tai bent šiandien man neaišku, kuri dalis iš tos aukos eis JAV Bendruomenės visuomeninei, politinei veiklai, kuri dalis eis lietuvių išsilaisvinimo bei švietimo reikalams? Iš JAV Liet. Bendruomenės veiklos paskelbtų duomenų atrodo, kad jos skeliamos pusiau, tai yra apie 40,000 dolerių į metus išleidžiama visuomeninei-politinei veiklai ir apie tiek pat švietimo reikalams. Tokiu būdu per šias tris didžiausias mūsų laisvinimo pastangų organizacijas, VLIKą, ALTą ir JAV Liet. Bendruomenę mes išleidžiama 5/6 lėšų politinei veiklai ir tik 1/6 švietimui, jei neskaityti iš Lietuvių Fondo pelno skiriamų lėšų kultūros palaikymui. Atrodo, kad ši dominuojanti persvara skiriamų lėšų politinei veiklai, skubiai taisytina, ypač akivaizdoje iš JAV Liet. Bendruomenės Informacijos teikiama pranešimų apie jos klestėjimą visuomeninę - politinę veiklą, kuri labai dažnai nėra nei daugiau, nei mažiau kaip duplikacija Vliko ir ALTos politinės veiklos. Nežinau ir nemačiau spaudoje nei vieno konkretaus kaltinimo, kad VLIKas, ar ALTA savo politinėje veikloje būtų pasiėlusios priešingai Lietuvos interesams, arba ju efektyviai negynusi. Iš antros pusės, gi, vis dažniau ir dažniau girdime iš kultūrininkų nusiskundimų, apie apleistų kultūrinių dirvų ir kad mūsų jaunimas

nutautėja, kad ne tik mažėja lietuviškų mokyklų mokinių skaičius, bet ir mokytojų skaičius ir "tikras badas" lietuviškai mokslinti jaunimą priemonių: vadovėlių, skaitinių, techninių priemonių, piešinių, žemėlapių. Pasinaudojant buvusio JAV Liet. Bendruomenės pirmininko Vytauto Volesto žodžiais "jog mes dėl savitarpio nedarnos pralaimim švietimo ir kultūros srityse", man atrodo, kad tai atitaisyti nesunkiai gali patys aukotojai kai skiria savo auką JAV Liet. Bendruomeni, kartu ir nurodant, kad ji gali būti naudojama tik švietimo ir kultūros reikalams. Turiu prisiųsti, kad šis pasiūlymas išlaidų pusiausvyrai išlaikyti tarp politinės ir švietimo bei kultūros veiklos, yra savotiškai panašus į Kalifornijos pagarsėjusį nubalsuotą "proposition 13" privertęs Kalifornijos valdžią skaitytis su mokesčių mokėtojais. Tai kelias, kuris ir mus vestų ne prie mūsų organizacijų skaldymo, ar skaldymosi, o prie tikslingesnio veiklos sričių finansinio aprūpinimo.

Aš esu tikras, kad visus mūsų dabartinio momento sunkumus išgyvensime, jei nenustosime tikėti, kad lietuvių tauta kaip ir kitos pavergtos tautos, atgaus savo laisvę ir jei nepriklausomos Lietuvos ūkininko kruopštumu bei sveika nuovoka ir toliau vieningai dirbsime ir aukosimes "Vardan tos Lietuvos".

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS
TOOL GRINDERS
General Cutting, Tool Sharpening or
Radius work.
PART OR FULL TIME.
NO AGE LIMIT
Call 216-451-5500
(8-14)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

NEEDED EXPERIENCED
MACHINE OPERATORS
2ND SHIFT
**ENGINE LATHE MILLING MACHINE
VERTICAL TURRET LATHE**
Excellent Employee Benefits:
• 35 Cents Per Hour 2nd shift premium
• 10 Paid Holidays
• Paid Sick Leave Benefits
• Paid Employee Hospitalization & Life Insurance
• Up to 4 Weeks Paid Vacation
• Credit Union
EDM OF TEXAS
14042 DISTRIBUTION WAY
FARMERS BRANCH, TEXAS
Equal Opportunity Employer
214-241-2501
(8-10)

Iš pageltusių albumo lapų...

Lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania įsisteigė 1922 metų lapkričio 11 dieną, Kaune, įkurus Lietuvos universitetą. Korp. Neo-Lithuania yra išaugusi nepriklausomo Lietuvos universitete. Per neilgą Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, Neo-Lithuania išaugo į skaitlingą ir veiklią studentų organizaciją. Rusų raudonajai armijai 1940 m. birželio 15 dieną okupavus Lietuvą, buvo uždarytos visos patriotinės lietuvių organizacijos, o veiklesnieji nariai sukišti į kalėjimus, ištremti į Sibiro koncentracijos stovyklas ar nužudyti.

Okupacijų metais, neolituanų sudėtos aukos, ginant Lietuvos laisvę, didelės. Šioje 1938 metais darytoje nuotraukoje, matome neolituanus minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 20 metines. Šių korporantų dalis mirė natūralia

mirtimi, bet daug žuvo pirmosios bolševikų okupacijos metu, 1941 m. sukilimo metu, vokiečių okupacijos ir partizaninio meto laikotarpiu.

Štai keliolika neolituanų, žuvusių nuo okupantų rankos:

1. Edvardas Zabarauskas, dipl. teisininkas, 1940 m. liepos mėn. suimtas ir paslaptinai nužudytas.
2. Ignas Zubkus, inžinierius, žuvo 1940 m. liepos 15 d. Radviliškio stotyje, rusų enkavedistams suimant,
3. Zigmas Stabinskas, ekonomistas, 1940. VII. 13 d. suimtas Kaune ir nužudytas Raseinių kalėjime,
4. Zenonas Blynas, politikas, suimtas 1940 m. ir išvežtas į Sibirą, mirė 1944 m.
5. Kazys Juozaponis, teisininkas, savanoris-kūrėjas, 1941 m. birželio

mėn., vaduojant tremiamus lietuvių, Vilnelės stotyje rusų nušautas,

6. Marijonas Staškevičius, technikas, 1941 m. sukilime, žuvo nuo komunistų kulkos, Aleksote,
7. Kazys Žemaitis, medicinas, 1941 metais žuvo kovoje su komunistais rusais,
8. Ignas Blekaitis, humanitaras, žuvo 1941 m. sukilime, Birštone,
9. Andrius Radvila, technikas, žuvo 1941 m.,
10. Jonas Karutis, humanitaras, savanoris-kūrėjas, dviejų Vyčio Kryžio kavalierių, suimtas 1941 m. ir kalintas. Kilus karui, išsilaisvino iš kalėjimo. Mirė 1943 m. Kaune,
11. Jurgis Leonas, dipl. teisininkas, žuvo 1943 m. bombardavimo metu, Kaune,
12. Algirdas Tumėnas, humanitaras, 1943 m. vokiečių suimtas ir mirė

Stutthofio koncentracijos stovykloje,

13. Liudvikas A. Viršila, teisininkas, 1943 m. vokiečių suimtas ir iškančintas mirė Vokietijoje,
14. Liudvikas Indrišiūnas, dipl. teisininkas, finansų ministras, savanoris kūrėjas, suimtas 1940. VII. 13 d., nuteistas sunk. darbu kalėjimu ir išvežtas mirė Rusijoje,
15. Kazimieras Kazlauskas, dipl. teisininkas, korporacijos steigėjas, suimtas 1940 m., išvežtas į Sibirą ir ten mirė,
16. Vytautas Pliuškevičius, ekonomistas, Korp! pirmininkas 1940 m. suimtas, išvežtas į Sibirą ir ten mirė,
17. Vincas Vileišis, istorikas, suimtas 1940. VII. 12 d., ištremtas į Sibirą ir ten mirė,
18. Antanas Drevinskas, dipl. teisininkas, filisterių s-gos pirm., suimtas 1940. VII. 13 d., išvežtas į Sibiro koncentraci-

VIRŠUJE: Korp! Neo-Lithuania nariai, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 20 metų sukaktį, 1938 m. vasario 16 d., savo rūmų salėje, Parodos g. 22, Kaune. Viduryje sėdi garbės narys ministeris Br. K. Balutis. Nuotrauką, darytą K. Baubo studijos, gavome iš Antano Juodvalkio.

jos stovyklas ir ten mirė,

19. Alfonsas Jančys, teisininkas, pulkininkas, suimtas 1941. VI. 15 d. Pabradėj ir bevežant nužudytas,
20. Antanas Valiukėnas, humanitaras, suimtas 1945 metais Berlyna, mirė nežinomom aplinkybėm,
21. Feliksas Drasutis, ekonomistas, žuvo Rytų fronte,
22. Visvaldas Švedas, teisininkas, žuvo Rytų fronte.

Kitų pavardės ir mirties aplinkybės nežinomos. Neminime tų, kurie buvo suimti ir laimingų aplinkybių dėka, išsigelbėjo, taip pat ir tų, kurie buvo išvežti, bet iškentėję badą ir paniekimą, grįžo ir mirė savoje žemėje ar šaltojo Sibiro taigose.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIE MAKER

Tired of 58 hrs? This is an opportunity to move up to a salaried position as a tooling engineer. Must have a strong progressive die background in the automotive industry plus the ability to work well with people. The successful applicant will work directly with the chief engineer to solve production problems as they relate to progressive dies and maintenance.

CONTACT ROD McINTOSH

REGAL STAMPING
COMPANY
313-521-0300

■ Laiškai Dirvai

VLIKAS BE VADO

1979 vasario 8 "Tėviškės žiburių" "Skaitytojai pasisako" skyriuje dr. Jonas Grinius rašo: "Kas bus Vliko pirmininku?"

Nežinau kokios srities jis yra daktaras: teologijos, medicinos ar veterinarijos? Štai jo receptas:

Pirmiausia siūlo Vliko būstinę perkelti į Kanadą, "nes politiškai yra neišminčinga vyriausius laisvųjų lietuvių organus (VLIKą, PLB valdybą) sutelkti vienoje svetimoje valstybėje, nors ji būtų Lietuvai ir palankiausia".

Prisimenu mano bobutės patarimą — "nedėk visų kiaušinių į vieną kassę".

Nėra reikalo būti dideliu politikui, bet kiekvienam aišku, kad perkėlus VLIKą į Kanadą nieko nelaimėsime. Ekonominiai ir politiniai JAV dominuoja Kanadą. Jei Ameriką sučiaudo, Kanada tuoj pat serga sloga. Vakarų pasaulio politikoje pirmuoju smuiku groja JAV — ir dėka Amerikos visą eilę vakarų valstybių de jure nepripažįsta Lietuvos, Estijos bei Latvijos okupacijos.

VLIKo būstinės perkėlimas į Kanadą — yra ne tik nereali svajonė, bet kartu ir žalinga tolimesnei Vliko veiklai. Kaip priimta priešrinkiminėje propagandoje dr. Grinius siūlo visą eilę kandidatų į Vliko pirmininkus (ir siūlo ką rinkti ir ką ne).

Kiekvienam samoningam lietuviui yra aišku, kad Vliko priekyje — jo pirmininkas turi būti žmogus su švaria praeitimi, ne karštagalvis — fanatikas, bet išlaikytas logiškai galvojančias — politiniai subrendęs — sugebąs visą išeiviją jungti į bendrą kovą — ve-

dančia į Lietuvos nepriklausomybę.

Jis siūlo prof. Tomą Venclovą į VLIKo pirmininkus. Jis ką tik atvykęs iš pavergtos Lietuvos "tremtyje beveik naujokas" — nei patirties nei mūsų visuomenėje pasitikėjimo neturi. Palikime jį ramybėje. Duokime laiko jam nors kojas apšilti.

Atrodo dr. J. Griniui naujos mados prie širdies.

Jis rašo: "Nesiūlau į Vliko pirmininkus rinkti dr. K. Bobelį, nes su juo į VLIKą vargiai ateitų naujas stilius." Idomu, kokį naują stilių jis norėtų VLIKe? Čia jau dr. Grinius atidaro savo kortas ir išlieja visą savo pagiežą Altui.

Amerikos Lietuvių Taryba — niekad nekonkuravo ir nebandė pakenkti nei Vlikui nei PLB-nei. Altas, kaip savystovė organizacija dirba didelį politinį bei tautinį darbą ir dr. K. Bobelis savo energija, sumanumu, bei pasišventimu Lietuvos laisvei užsitarnavo mūsų visų padėką, bet ne nepagrįstus šmeižtus bei priekaištus.

Pagalčiau, visi žinome, kas Chicagoje Lietuvių Bendruomenę skaldo: kan. Zakarauskas, dr. Z. Danilevičius, dr. V. Plioplys ir kiti jų idėjos draugai.

Reikia manyti kad dr. J. Grinius tuos siūlymus daro gerų norų rodomas — bet ir pragaras gerais norais grįstas.

Išeivijoje, o ypač JAV turime visą eilę išmoksintų bei patriotinių samoningų lietuvių kuriems yra svetimas partinis trumparegiškumas bei fanatizmas.

Esu tikras VLIKas nepaklys kryžkelėse ir ras protingą ir logišką išeitį — kuri bus mūsų visuomenei priimtina.

A. Sandraiva

HOT SPRINGS

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

ALT Hot Springs skyrius vasario 10 d. suruošė iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paminėjimą. Į gražiai papuoštą YWCA salę visuomenė pradėjo rinktis 1 val. p. p., o jau antrą valandą buvo beveik pilna. Minėjimą atidarė ALT skyriaus pirmininkas Vincas Rastenis. Amerikos himną giedojo Laima Rastenytė-Lapinskienė, pianu pritariant muzikui Dariusui Lapinskui. Pirmininkas pasakė įžanginę kalbą ir pakvietė minėjimui praversti buvusią skyriaus pirmininkę ir radijo valandėlės vedėją Salomėją Šmaižienę.

Susikaupimo minutę atsisostojimu buvo pagerbti visi žuvusieji dėl Lietuvos laisvės kovotojai, kariai, partizanai, Klaipėdos krašto atvadavimo dalyviai, Sibiro tremtiniai, nukankinti ištėrmime — vergų stovyklose.

Buvę minėjime: Stefanija Rūkienė, Sibiro tremtinė ir Antanas Zubavičius, Klaipėdos krašto atvadavimo

• **Vilius Bražėnas**, žurnalistas, šiuo metu su paskaitomis keliaujas po Aliaską, rašo mums:

"Sveikinimai Dirvai iš Aliaskos. Neseniai nusileidau atskridęs mažu (berods 15 kaleivių) dvimotoriniu propeleriniu lėktuvu iš Kenai. Skrendant apie 150 mylių virš nesvetingai atrodančios tundros nesinorėjo nei galvoti, kaip atrodytų reikalai, jei kuris vienas motoras sustreikuotų.

Užvakar kalbėjau Anchorage, vakar Kenai, kame priedu dar dalyvavau svečiu vienos valandos radijo programoje "Sound - off". Šiuo metu jau turėčiau būti benusileidžias Fairbanks, šio vakaro kalbai, tačiau pavėlavau apie 20 min. lėktuvu iš Kenai, tad laukiu sekančio, apie 1:30 p. p., t. y. už 3-jų valandų. Vakar ir šįryt anksti atrodė, kad gali tekti pabūti Kenai, nes užėjė vėjai buvo laikinai nutupdę mažesnius lėktuvus. Todėl ir manasis pavėlavo į Anchorage.

Ligi šiol dar šiaip taip sekėsi. Pavyzdžiui dieną prieš man pakylant iš Los Angeles į Aliaską — L. A. aerodromas buvo visai uždarytas dėl tirštos miglos, gi tą rytą, kai aš skridau — jokios bėdos. Pamatysime, kaip bus toliau. Tokioje ilgoje kelionėje galima visko tikėtis.

Jeį meškos nesuės Aliaskoje, dar turiu grįžti į Kaliforniją, New Mexico ir pervažiuoti Uthą su Colorado. Jau buvau Arizonoje ir (tik vienam sustojimui) Texase, Mexico pasieny."

dalyvis buvo pagerbti prisegant jiems tautinę juostelę su gėlėmis.

Maldą už tėvynę iš Lietuvos pogrindyje leidžiamos L. K. Bažnyčios kronikos perskaitė Antanas Zubavičius.

Sibiro tremtinė Stefanija Rūkienė perskaitė nepriklausomybės atstatymo pasakelimo aktą. Pagrindinę kalbą pasakė Tėvynės Sargų redaktorius Petras Maldeikis. Jis vaizdžiai nupaskojo mūsų pareigas dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Svarbiausias uždavinys esąs išlikti lietuviams, nenutautėti, kad ir mūsų vaikų vaikai išliktų lietuviams.

Pertraukos metu buvo renkamos aukos. Surinkta apie 600 dolerių.

Meninė programos dalis buvo pasigėrėtina. Laima Rastenytė-Lapinskienė padainavo 6 dainas, tarp jų "Bernužėli mano" — muzika D. Lapinsko ir ariją iš Verdi operos — "Trubadūras".

Solistei akompanavo muzikas Darius Lapinskas. Po kiekvienos dainos salė skambėjo garsiais plojimai, o po paskutinės ypatingai... kai dainininkė grįžo į sceną ir dar su giliu įsijautimu padainavo: "Kur bakužė sąmanota". Dėkinga publika nesigailėjo aplodismentų.

Programos vedėja susirinkusiųjų vardu jai širdingai padėkojo. Po to studentė Vida Sakevičiūtė perskaitė B. Kėmėžaitės patriotinį eilėraštį, o Eleonora Rastenytė-Lapinskienė padėkavo Vaičiūčio eilėraštį "Yra šalis".

Scenoje pasirodė ir jaunas 6 metų Aras Lapinskas. Jis yra smuiku grojęs Chicagos visuomenei, kur turėjo labai didelį pasisekimą. Čia, tėveliui pianu pritariant, atliko muzikos dalykėlį "Tema ir variacija iš Corelli". Visuomenė buvo užburta — sužavėta jaunojo smuikininko pasirodymu.

Programos meninė dalis buvo užbaigta ištrauka iš A. Rūko knygos: "Mūsų tautos istorija" — tai muzikos, dainos ir žodžių pynė, kurią atliko aktorė Laima Rastenytė ir muzikas Darius Lapinskas.

Šis kūrinys taip meistriškai buvo atliktas, kad klausytojai, tikrai ir nuoširdžiai ilgai plojo. Programos vedėja, dėkodama pareiškė, kad talentų Lapinskų šeimoje netrūksta. Aras nors tik 6 metų, bet lanko muzikos konservatoriją, meno mokyklą ir pavyzdinčiai atlieka savo pamokas. Darius Lapinskas paskutiniu metu, be anksčiau sukurtų muzikos kūrinių, parašė naują operą "Amadar". Laima Rastenytė-Lapinskienė aktyviai reiškiasi, kaip aktorė ir turi savo lėlių teatrą, kurio programos atliekamos lietuvių ir anglų kalbomis.

PHILADELPHIA

ALT S-GOS PHILADELPHIJOS SKYRIAUS VEIKLA

Š. m. vasario mėn. 11 d. Lietuvių Namuose įvyko skyriaus metinis susirinkimas. Susirinkimą pradėjo skyriaus pirm. V. Matonis, kviesdamas pagerbti mirusius skyriaus narius. Susirinkimui pirmininkavo A. Jonys, o sekretoriavo P. Mitalas. Išklausyti pirmininko, išdėdinti ir kontrolės komisijos pranešimai.

1978 m. skyriaus valdyba applanė mirusių narių kapus, suruošė šeiminingą gegužinę ir dainininkės O. Pluškonienės ir smuikininkės Br. Pumpolytės koncertą. Skyriaus pinigine padėtis gera. Skyriaus išde 1979 metams yra virš 1000 dol.

Skyrius yra Vilties draugijos narys su 1000 dol. įnašu, Lietuvių Namų bendrovėje turi akcijų už 300 dol. Dar numatoma papildyti šios bendrovės Kultūros Centro įrengimui 300 dol. Reikėtų pažymėti, kad skyrius ir skyriaus nariai yra labai aktyviai prisidėję prie šios bendrovės veiklos.

Apsvarstyta Sąjungos seimo reikalai. Išklausyta V. Gruzdzio pranešimas, liečiantis Tautinės S-gos ir kitų organizacijų santykius. Valdyba liko beveik ta pati: V. Matonis, P. Didelis, J. Kaulinienė ir J. Melnikienė. Naujai į valdybą įėjo P. Mitalas. Kandidatai V. Gruzdis ir A. Dilba. Kontrolės komisija: P. Balčius, A. Šparkevičius ir K. Kaulinis. Padėkota V. Jonkienei už 10 dol. auką, kuri jau eilę metų aukoja, savo a. a. Petro Jankaus — buvusio valdybos nario, prisiminimui.

Po susirinkimo vyko po nių paruošta kavutė A. Česonienei išvykstančiai iš Philadelphijos pagerbimo proga. Kavutės metu skyriaus pirm. V. Matonis pa informavo apie skyriaus 1979 metų veiklos planus.

P. M.

Sugiedamas Lietuvos himnas ir, skyriaus pirmininkui Vincui Rasteniui tarus padėkos žodį, minėjimas baigtas. Susirinkusieji pakviečiami pasivaishinti kava ir skanėstais. Žmonės gerdami kavą ir dalindamiesi išpūdziais visi kaip vienas pareiškė, kad Hot Springs lietuviai dar nebuvo girdėję tokios puikios meninės programos, kaip ši kurią atliko aukšto lygio menininkai.

Nuoširdi padėka rengėjams ir Lapinskų šeimai, kurios mes niekad neužmiršime, nes tai buvo tikra atgaiva. (kk)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

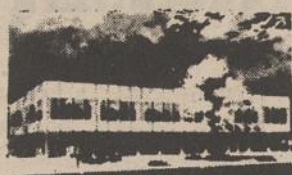
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖ MOKYKLA REMIA LIETUVIŲ FONDA

Prie švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, Marquette Parke, veikia pradžios mokykla. Šioje mokykloje, reguliarių pamokų metu, dėstomi ir lituanistiniai dalykai. Šiuo metu yra 111 mokinių ir 9 mokytojai. Lituanistinės mokyklos vedėju yra mokytojas Pranas Razminas, parapijos klebonu — kun. A. Zakarauskas.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo

Auga MIDLAND Taupymo Bendrovė

Inflacijos nematomas ryklis šiandien apiplėšia kiekvieną amerikietį. Atsverti inflacijos daromus nuostolius reikia pinigų taupyti ir laikyti bankuose. Už indėlius gaunamos palūkanos padengia inflacijos padarytą žalą.

Chicagoje veikianti MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovė patarnauja žmonėms ir moka aukščiausius leistus procentus, o indėliai yra apdrausti iki 40,000 dol. Federalinės valdžios agentūroje.

MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovei vadovauja lietuvis prityręs finansininkas adv. Frank Zogas ir kiti lietuviai direktoriai.

Kai Chicagos Marquette Parko apylinkei grėsė nekviečiamų kaimynų pavojus, o bankai nedavė namams pirkti paskolų, MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovės vadovybė atėjo į pagalbą, įsteigdama Marquette Parko centre savo skyrių. MIDLAND bendrovės skyriaus įsteigimas sustiprino gyventojų moralę ir pasitikėjimą, o duodamos namams pirkti paskolos, pakėlė nekilnojamo turto vertę. Žmonės atgavo pasitikėjimą ir bendromis pastangomis padėtis stabilizavosi. Vien MARQUETTE parko naujajame skyriuje per šį trumpą laiką indėliai prašoko 9 milijonus dolerių, o MIDLAND bendrovės indėliai siekia 47 milijonus.

MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovė dėkoja visiems taupytojams už parodytą pasitikėjimą ir kviečia ateityje savo santaupas laikyti lietuvių vadovaujamoje taupymo įstatigoje.

MIDLAND Savings and Loan Assoc. centras yra 8929 So. Harlem Avenue, Bridgeview, Ill. 60455; skyriai 4040 Archer Avenue, Brighton Parke ir 2657 West 69th St., Marquette Parke. (aj)

metų, kasmet mokiniai aukoja lietuvių išlaikymo reikalams ir pinigus įteikia Lietuvių Fondui. Pirmąjį įnašą įnešė 1965 m. vasario 16 d. ir šiandien jau perviršijo 2000 dol. Tai labai gražus ir sektinas pavyzdys. Maža grupelė mokinių, aukodami centais, per eilę metų pasiekia gana imponantišką sumą. Tai pastanga ilgamečio mokyklos vedėjo Prano Razmino.

Šių metų vasario 16 d., mokyklai minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 61-mas metines, mokinių auką priėmė Lietuvių Fondo valdybos narys Apolinaras Bagdonas. Jis dėkojo mokiniams ir mokytojams už nuolatinį Lietuvių Fondo rėmimą. Lietuvių Fondas remia švietimą, kultūrą ir jaunimą.

Marquette Parko lietuviai yra suaukoję 306,978 dol. ir išpildę Lietuvių Fondo kvotą.

Lietuvių Fonde 1978 m. gruodžio 31 buvo 1,524,700 dol. pagrindinio kapitalo. Nuo Lietuvių Fondo įsisteigimo pradžios lietuvių išlaikymo reikalams paskirstyta 550,000 dol.

Sudarant testamentą, paliekamą Lietuvių Fondui daiktą įrašyti tokiu pavadinimu: "LITHUANIAN FOUNDATION, a non-for-profit, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. Marquette Road, Illinois 60629".

Šiuo metu Lietuvių Fondo vadovybę sudaro: Tarybos pirm. dr. Antanas Razma ir valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas.

Lietuvių Fondo suvažiavimas įvyks š. m. gegužės 5 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

Didysis užgavėnių karnavalas įvyko š. m. vasario 17 d. Jaunimo Centre. Dalyvavo 14 organizacinių vienetų su savo programomis ir įvairenybėmis. Daugiausia buvo užkandinių ir barų. Žmonių atsilankė gal kiek mažiau, kaip ankstyvesniais metais, bet kamšatis buvo didelė.

Grojo du orkestrai ir šokiai vyko ne tik abeiose salėse, bet ir kavinėje prie plokštelių muzikos. Buvo daug įdomių kaukių. Gražiausios kaukės juri komisijos buvo premijuotos. Didžiausią publikos dalį sudarė labai jaunas jaunimėlis. Pačių vyriausių buvo kelio, o vidutinių nemažai.

Užgavėnių karnavalas jau išpildytas ir žmonės, ypač jaunimas noriai lankosi. Organizacijos turi progos papildyti savo pratuštėjusias kasas.

Visam šiam renginiui vadovauja inž. V. Markevičius, o programą ir kaukių parodą pravedė Algis Modestas.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Lietuvių kalbos pasitobulinimo kursai suaugusiems pradėjo veikti š. m. vasario 1 d. 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Lektorium yra kun. Juozas Vaišnys, S. J. Lankytojų skaičius svyruoja tarp 15-20. Kursuose nėra specialios programos, bet nagrinėjama dažniau naudojami žodžiai bei išsireikimai, rašybos klaidos. Supažindinama su ok. Lietuvoje priimta rašyba bei žodžių daryba. Lektoriaus nuomone, mums nereikėtų atitrukti nuo tautos kamieno ir laikytis savos išmoktos rašybos. Lietuvių kalba yra viena ir visi vienodai ją turėtume naudoti.

Šių kursų iniciatyva išėjo iš LB švietimo Tarybos, kurioje šių kursų lektorius kun. J. Vaišnys yra specialaus skyriaus vedėjas.

Kursai vedami gyvai ir lankytojams pora valandų prabėga įdomiai. Šiais kursais labiau turėtų susidomėti mūsų korespondentai ir lituanistinių mokyklų mokytojai, ypač jaunesnieji.

Šių kursų lankytojai sudaro labai mišrią grupę.

MUZIKINĖ DRAMA EMILIJA PLATERYTĖ

"Dainavos" ansamblis stato muzikinę dramą "Emilią Platerytę". Spektakliai įvyks š. m. kovo 31 d. 8 val. vak. ir balandžio 1 d. 3 val. p. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Vaznelių prekyboje — Gifts International, 2501 W. 71 St., Ill. 60629, telef. 471-1424.

Bilietų kainos \$10, \$9, \$7, \$6 ir \$4.

"Emilijos Platerytės" muzika — Alojzo Jurgučio, libretas — Anatolijaus Kairio, režisūra — Živilė Numgaudaitė, dekoracijos — Jurgio Daugvilos. Dalyvauja solistai: Nerija Linkevičiūtė, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Nelia Paulauskaitė, Rimas Strimaitis, Vytas Radys, Jolita Burgess, Valentinas Liorentas, Bronius Jančys. Taip pat visi Dainavos ansamblio nariai.

Dainavos ansamblio vadovybė visus maloniai kviečia šiame pastatyme dalyvauti. Laukiamos ir didesnės aukos.

SUDARYTA LB RINKIMŲ KOMISIJA

Vidurio vakarų apygardoje (Chicagoje) Lietuvių Bendruomenės rinkiminę apygardos komisiją sudaro: Jonas Paštukas — pirm., Juozas Šlajus — vykd. vicepirm., Algirdas Reivytiš ir Mečys Valiukėnas — vice-

pirmininkai, Laima Jurkūnienė ir Loreta Radvilaitė — sekretorės, Bronius Andriukaitis, Aleksas Karalius ir Mečys Šimkus — nariai. Komisijos adresas: Mr. Jonas Paštukas, 4335 So. Artesian Ave., Chicago, Illinois 60632, telefonas — (312) 847-6528.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Direktorių tarybos nutarimu Lietuvių Tautinių Namų metinis narių susirinkimas šaukiamas 1979 m. kovo mėn. 24 d. (šeštadienį), nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje.

Susirinkimo darbotvarkėje: tarybos ir valdybos pranešimai, 1978 m. apyskaita, 1979 m. direktorių tarybos sudarymas ir kt. Sudarytoji nominacijų komisija (Nardis Juškus, Zita Visockienė ir Cezaris Modestas) vienu uždaviniu turi parinkti kandidatų į savą kadenciją baigusių direktorių vietas. Kaip žinia, LTN direktorių tarybą sudaro 12 narių susirinkimo rinktų ir 5 organizacijų — narių deleguotų direktorių.

Susirinkime su balso teise dalyvauja visi LTN nariai-ės, svečiai laukiami ir gali dalyvauti savo pasiūlymais ir pareiškimais be balsavimo teisės.

• Tautinių šokių ansamblis "Grandis", susidedantis iš 66 šokėjų, švenčia 15 metų tautinių šokių puoselėjimo darbo sukaktį. Ta proga šv. Mišios bus atnašaujamos Chicagoje Tėvų Jėzuitų koplyčioje kovo 11 d., sekmadienį, 10 val. ryto už per anksti amžinybėn iškeliauvusius grandiečius ir grandiečių šeimos narius. Koncertas, kuriame ansamblis atliks programą, įvyks 3 val. p. p. Jaunimo Centre. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

DAR YRA VIETŲ

Registracija į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą oficialiai baigėsi vasario 16 d. Iš JAV užsiregistravo didelis skaičius jaunimo ir vyresniųjų. Kadangi dar yra vietų, Registracijos komisija praneša, kad norintieji vyksti į kongresą gali kreiptis į IV PLJK būstinę, 5620 South Claremont, Chicago Illinois 60636, tel. (312) 778-2200. Visi vykstantieji į Europą — dalyvauti Kongreso renginiuose ar tik šiaip sau pakeliauti — prašomi bilietų rezervacijas daryti per Kongreso registracijos komisiją ir tokiu būdu paremti Jaunimo Kongresą. Bilietų kainos yra pačios pigiausios.

(Nukelta į 12 psl.)

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

IŠ BOSTONO AR NEW YORKO

VIENOS SAVAITES: Maskva/Vilnius/Leningradas

Balandžio 11	— \$795.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$839.00

DVIJŲ SAVAITIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-----------	--

rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
-------------	--

rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
-------------	---

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324

Floridos lietuviai

Vasario Šešioliktoji iškilmingai paminėta Miami

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šešiasdešimt pirmoji sukaktis, Miami lietuvių kolonijoje buvo atšvęsta pakilia tautinio susikaupimo nuotaika ir stipria Lietuvos laisvės viltimi. Minėjime dalyvavo arti keturi šimtai žmonių. Daugumą sudarė svečiai iš Amerikos vidurvakarių ir Kanados. ALT veiklai suaukota 2000 dol. Minėjimą rengė vietos ALT skyrius, vadovaujamas P. Šilo.

Minėjimą atidarė ALT skyriaus pirmininkas P. Šilas, programą praveisti pakviesdamas Virginiją Mikėnienę. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo Lietuvos operos primadona A. Dambrauskaitė, a k o m p a n o Danutė Liaugminienė. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. V. Andriuška. Tylos-susikaupimo minute buvo prisiminti, pagerbti kovojusieji, žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Atiduota pagarba ir savanoriams kūrėjams, jie buvo pavadėmis iškvieisti atsistoti ir visų salėje esančių skardžių plojimu pasveikinti.

Minėjime dalyvavo ir kalbą pasakė Miami arkivyskupas Edvardas A. McCar-

thy, jo kalba bus perduota į okupuotą Lietuvą, per Vatikano ir Amerikos Balso stotis. Minėjime dalyvavo ir pavergtų Europos tautų atstovai.

Pagrindinę kalbą pasakė klubo direktorius Povilas Leonas, jo kalba buvo gerai parengta, istoriniais, politiniais faktais atžymėta ir puikiai perteikta, kas svarbu — neužtęsta. Miami burmistro proklamaciją perskaitė ALT atstovė. Buvo perskaitytos ir visų plojimu priimtos šventės minties rezoliucijos. K. Kodatienė paskaitė savo kūrybos eilėraštį, specialiai šventei sukurta, už ką dalyviai jai gausiai plojo.

Meninę programą atliko jauna Kanados solistė Anita Pakalniškytė, kuri savo balsu ir malonia laikysena žavėjo publiką, už ką dalyviai jai plojo. Gėlių puokštė buvo apdovanota solistė ir akompaniatorė D. Liaugminienė.

Tenka maloniai pastebėti, jog iškilusis svetys, vyskupas Edvardas A. McCarthy, su savo palydovu, išklausė visą koncertinę programą. Prieš išeinant buvo apdovanotas tautiniu-religiniu suvenyru.

Rašinio baigmėje tenka pasakyti bent keletą žodžių ir apie "pilkasias biteles", daug prie šventės renginio prisidėjusias ir aukas rinkusias. Jos yra: Kodatienė, Šilienė, Leonienė ir kitos.

Buvo patiekti ir lietuviško skonio pietūs, kurių metu visi turėjo progos tarpusavyje pabendrauti, pašneketi.

Šventės proga buvo suorganizuotos ir lietuviškos pamaldos, jos įvyko išvakarėje, šv. Roberto bažnyčioje. Pamaldas atlaikė ir šventei pritaikintą pamokslą pasakė kun. V. Andriuška. Dalyvavo apie šimtas asmenų.

Negalima rašinio užbaigti nepasidžiaugus vietos ALT skyriaus valdybos, ypač jo pirmininko, P. Šilo padėtomis didelėmis pastangomis šią šventę tinkamai suorganizuoti ir praveisti. Jiems užpelnytai tenka didelė padėka.

Z. Juškevičienė

VASARIO 16-TOS ŠVENTĖ PALM BEACH APYLINKĖJE

Nuostabu, kad ir nedidelės lietuvių kolonijos sugeba suorganizuoti idomias ir dvasią pakeliančias minėjimus. Toks įvykis vasario 11 d. Holiday Inn salėje. Susirinko virš 100 žmonių iš Juno Beach, Lake Worth, Pompano Beach, Palm Beach ir iš kitų tolimesnių

Sunny Hills įsteigta LB apylinkė

Pagyvenus pusę metų šiaurės vakarinėje Floridos dalyje ir rimtai pastudijavus visas gamtos bei kasdieninio gyvenimo aplinkybes, malonu painformuoti, kad iš pirmųjų 20-ties lietuvių šeimų, kurios įsikūrė Sunny Hills vietovėje, visi patenkinti ir tiki gražia lietuviškos kolonijos ateitimi.

Malonu buvo matyti pirmas lietuviškas kūčias Sunny Hills paežerėje. Naujų Metų sutikime visi vietiniai lietuviai su svečiais iš St. Petersburgo gražiai pasirodė.

Vasario 5 dienos vakare oficialiai buvo įsteigta Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Vienų metų kadencijai išrinkta valdyba, kontrolės komisija ir rinkimų komisija. Valdybon išrinkti: prof. Emilija Pūtvytė, Julija Čemkienė ir Kvirinas Aleksandravičius. Po susirinkimo buvo prisiminta Vasario 16-tos reikšmė ir ta proga suaukota 55 doleriai. Vaisių metu buvo paminėta Mato ir Elenos Milukų 41 metų vedybinė sukaktis.

Nors žinant mūsų mažos tautos blogą pažymį skaldytis nuomonėmis, stebėtina visi naujakūriai Sunny Hills

vieta. Minėjimą ruošė Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Z. Strazdo.

Po gražių pietų LB apyl. pirm. Z. Strazdas supažindino dalyvius su minėjimo programa, iškvietė A. Zotovaitę perskaityti Palm Beach komisionieriaus sveikinimą lietuviams, o P. Mikšys pristatė pagrindinį šventės kalbėtoją ir meninės programos dalyvį poetą Stasį Santvarą.

St. Santvaro kalba tiko ir seniems ir jauniems lietuviškai samonei atgaivinti ir entuziazmą sukelti.

Meninė daly St. Santvaras skaitė ritminę prozą, pavadinęs ją patriotika: "Lietuva", "Žodis" ir "Kalanta". Šis pastarasis, dar niekur nespausdintas ypač buvo jaudinantis. Vėliau poetas dar paskaitė iš savo naujausio leidinio keletą "rubajatų" — ketureilių.

Solistė O. Jameikienė-Blandytė gražiu sultingu balsu padainavo šiai dienai labai tinkamų dainų: Gailevičiaus — Klajūnai, Dirvinskaitės — Sapnai, St. Šimkaus — Oi greičiau, greičiau ir pakartotinam bisiui Vanagaičio — Dzūkų kraštas ir Kačanausko — mano gimtinė.

Reikia paminėti vienbalsiai priimtą rezoliuciją JAV prezidentui ir vyriausybės nariams bei senatoriams primenant Lietuvos bylą. Rezoliuciją paskaitė J. Staškūnaitė.

Aukų buvo surinkta \$782. A. Š.

vieta. Minėjimą ruošė Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Z. Strazdo.

Po gražių pietų LB apyl. pirm. Z. Strazdas supažindino dalyvius su minėjimo programa, iškvietė A. Zotovaitę perskaityti Palm Beach komisionieriaus sveikinimą lietuviams, o P. Mikšys pristatė pagrindinį šventės kalbėtoją ir meninės programos dalyvį poetą Stasį Santvarą.

St. Santvaro kalba tiko ir seniems ir jauniems lietuviškai samonei atgaivinti ir entuziazmą sukelti. Meninė daly St. Santvaras skaitė ritminę prozą, pavadinęs ją patriotika: "Lietuva", "Žodis" ir "Kalanta". Šis pastarasis, dar niekur nespausdintas ypač buvo jaudinantis. Vėliau poetas dar paskaitė iš savo naujausio leidinio keletą "rubajatų" — ketureilių.

Solistė O. Jameikienė-Blandytė gražiu sultingu balsu padainavo šiai dienai labai tinkamų dainų: Gailevičiaus — Klajūnai, Dirvinskaitės — Sapnai, St. Šimkaus — Oi greičiau, greičiau ir pakartotinam bisiui Vanagaičio — Dzūkų kraštas ir Kačanausko — mano gimtinė. Reikia paminėti vienbalsiai priimtą rezoliuciją JAV prezidentui ir vyriausybės nariams bei senatoriams primenant Lietuvos bylą. Rezoliuciją paskaitė J. Staškūnaitė. Aukų buvo surinkta \$782. A. Š.

gyvenimą, pastudijuoti Floridos valstiją ir pamatyti Sunny Hills vietovę.

Sekantis bendras lietuvių susipažinimui Sunny Hills suvažiavimas bus gegužės mėn. 26-27-28 dienomis. Prašome vykstant į Floridą mus aplankyti ir savo akimis pamatyti kaip vyksta mūsų lietuvių kolonijos kūrimosi procesas. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į spaudoje skelbiamus vietinius komiteto narius ar tiesioginiai į Vytautą Belecką, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, Fla. 32428. Tel. (904) 773-3333.

Vyt. Beleckas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SKILLED TRADES

Permanent, full time opening. We have immediate openings for the following Journeyman positions:

- TOOL MAKERS
- MACHINE REPAIR
N/C MAINTENANCE
- ELECTRICIAN
N/C MAINTENANCE

We offer excellent wages with complete company paid benefits. Applicants are encouraged to call:

313-584-1600, Ext. 259 or 257

or, you may apply in person or write to:

EMPLOYMENT OFFICE

BURROUGHS CORPORATION

14300 Tireman Avenue
Detroit, Mich. 48228

Equal Opportunity Employer M/F

Burroughs

(8-14)

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršžmonišką būdą ir jos gamtos nesugriaunamais dėsniais sukurta gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo nustatytą amžinumą. Remiantis mūsų tautos padavimais, tikra tautine valia ir sveiku — tarptautinių šmėklų neužburtu protu, šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepa-mainoma mūsų tautos būtis.

Knyga 306 psl. Kaina 5 dol. Už platinimą 1 dol. Šią knygą turėtų skaityti ir į duotus padavimus įsigilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jaunimas

Knygos autorius M. Aukštuolis. Užsisakyti galima pas autorių šiuo adresu: M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave., Springdale, Conn. 06907.

Išėivijos plonybės ir kasdienybės (1)

Kalvio sūnus modernaus meno parodoje

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Kaip daugelis mūsų, taip ir Zapyškio bažnytkaimio sūnus Augustinas Rupeika pasiekė Ameriką. Įsikurti nebuvo sunku, nes neieškojo poniško darbo, ir čia sekė tėvo pėdomis maždaug taip: tėvas kalė geležį Zapyšky, o sūnus kalė pinigus Amerikoje. Visgi Augustino širdis buvo nerami, dažnai ilgėdavos Lietuvos, Zapyškio Nemuno pakraščių, ir ausyse vis girdėdavo kalamos geležies balsą. Todėl suprantama, kodėl jis vonioj dažnai užtraukdavo "Visur jau tyla, visi jau miega, blaškausi vienas neramus." Būdamas pradžiamokslis, negalėjo įvykdyti savo didžiosios svajonės, o toji svajonė — norėjo tapti menininku. Jis visur ieškojo meno, net ir jo tėvas kalvis Augustinui buvo lyg menininkas. Jis žavėjosi matydamas, kaip raudona geležis tėvo rankose, įgauna formą ir grožį.

Kartą komitete pastebėjo ant sienos skelbimą, kad kad ten ir ten dailininkas Pivošius ruošias meno parodą. Rupeika pirmą sekmadienį parodon ir nuvažiavo. Menas Rupeikai labai rūpėjo, o čia dar proga ir pareiga palaikyti savo tautietį — ir dar menininką. Išgirdo kalbant, kad jo darbai originalūs, o kai kurie net premijuoti. Važiuodamas Forduku, jis davė sau pažadą: jei bent vienas paveikslas bus toks, kokį jis matė pas bendruomenės pirmininką, su Nemunu, žaliom lankom ir miškeliais — pirkis neapsigalvodamas, ir iš karto visą sumokės.

Pasakyta — padaryta. Surado adrese nurodytą pastatą, pasistatė automobilį, pradėjo lipti laiptais, o po to eiti koridorium. Pamatęs strele rodančią į kairę pusę, pasuko, o čia jau pamatė atvirą salę. Buvo ir užrašas "Pivoshus Art Exhibit".

Įėjo į salę, o ten pirmyn ir atgal vaikštinėja nepažįstami žiūrovai. Priėjęs prie pirmo paveikslą taip iš karto, beveik nemandagiai ir susijuokė. Paveikslas, nei arklys — nei gegutė. Gal ji netaip apvertė — nusistebėdamas pats klausė savęs, nežinodamas kokį duoti atsakymą. Sustojo ties kitu paveikslu. Neįtikinama! Įvairiaspalviai skersiniai išilginiai dryžiai, paveikslas apačioje nelygios kvadratinės dėžutės įvairiai nuspaltavotos. Priekina prie paveikslą ir skaito užrašą — Pivošius. Vadinasi, klaidos nėra. Eina palei sieną toliau, paveikslas gražiais baltais

rėmais, o jame maži ir dideli rutuliai, o prie jų pridėti dideli tamsūs kleksai, paveikslas turi net savo pavadinimą "Saulėleidys". Po galais, sau vienas rimtai kalbėjo: kur ta saulė, kur mėnulis, kur Pivošiaus razumėlis?

Nepatikėsit, koks buvo Pivošiaus ketvirtas kūrinys, nagi drožlės skersai ir išilgai priklijuotos ant ištemptos drobės, neįsivaizduojamom kombinacijom, spalvos šviesesnės ir tamsesnės, priklauso nuo medžio rūšies ir senumo. Gal jo vaikai jam tą padarė? Skaito kampe parašą. Pivošius 1977 metais.

Sekantis darbas — senos geležų nuotrupos įvairių formų: ilgų, pašlifutuų, nuplautų, padažytų, priklijuotų prie medžio lentos, ir pastatytos ant geležies pakojo salės kampe. Panašius gelžgalius Rupeikos tėvas Augustinui liepdavo sušluoti ir duobėn supylus Nemuno pakrantėn užkasti, kad vaikai kojų neįsipaūtų, o čia vadinasi menas. Prisiminė savo tėvą kalvį — ir širdį suspaudė. Tėvas tokį menininką būtų keliu užpakalį iš kalvės išprašęs, ir dar snargliu išvadinęs. Vaizduotėje matė tėvo išdegintą, gražiai išpauštytą geležinį kryžių. Jis puošė Zapyškio bažnyčią. Kaimiečiai iš tolo važiavo jo pasižiūrėti, o po to tik geriausius arklius pas jį kaustyti vežė. O ar tėvas kada vadinosi menininku? Jis buvo kalvis, bet koks kalvis...!

Palubėje matosi pritvirtintos kokios tai kartys, su nusvyrusiomis vielomis, ant kurių prikabinoti kokie tai burbulai, taip blizga, kad į juos pažiūrėjus net akys raibsta.

Mato seną poną vaikščiojanti ir linguojanti galva. Neiškentęs Rupeika priekina prie jo ir sako: "Koks pašaulis, toks ir menas". Tasai ponas atsisukęs žiūri pro akinius į jį, ir linguodamas

galva sako: "Taip yra. Tamsta gerai suprantai šių laikų meną."

Paskutinis parodos kambarys. Ant sienų užrašai: "neliesti eksponatų rankomis". Susidomėjo. Gi žiūri, — lentynos nustatytos senos molio šukėmis, pridėstyta ir sukiužusių puodų. Kaip gi galėtumei jas paliesti, ir taip vos laikosi — subyrės į miltus. Stipresni puodai pritrinti su suodžiu, ir iš riebalų padarytos košelės, kad senesni atrodytų. Negalėdamas atsistebėti Rupeika žiūrėjo į šio modernišką šukių meną. Užteko. Prisižiūrėjo. Prislėgta nuotaika išėjo iš salės. Prisiminė kadaise skaitytą Tilvyčio eilėraštį: "Kreivi auga beržynai, kreivi mūsų milžinai."

Atsiminė savo tėvą kalvį. Kalvį? Ne — menininką. Žvilgančiais raštais išpintus, ir išraižytus klėties raktus. O kad jis tokią spyną ar raktą čia turėtų — visiems menininkams pavydą sukeltų, ir didžiudamasis kitiems sakytų: "Tai mano tėvo darbas". Ir visi tokiu gražiu darbu neatsistebėtų. "Koks menininkas sakytų", o jis tik pridėtų "menininkas" ne, jis tik kalvis.

Po trijų savaičių paroda uždaryta. Kritika vėl pripažino Pivošiaus meno darbus turinčius aukšto meno lygį.

Rupeika ir vėl toliau kalė pinigus. Tik jau ant sienos jo kambaryje kabojo Nemunas, su padūmavusiais miškeliais ir žaliom pakrantėm. Jį nusipirko iš bendruomenės pirmininko, neatsispyrusio pagundai parduoti paveikslą už trigubą kainą... tik kaip lietuviai... Rupeika sumokėjo grynais. Žiūrėdamas į paveikslą, Rupeika prisimindavo maloniausias savo jaunystės dienas. Be to, jis dabar žinojo, jog meną jis supranta ir vertina — nors pačiam į menininkus neteko išeiti.

Caracas, Venezuela.

Vasario 16 minėjime Detroite kongreso atstovas J. Blanchard įteikia minėjimą pravedusiam inž. Sauliui Kauneliui JAV vėliavą. K. Sragausko nuotr.

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

LJS MENO – FOTO PARODA

Vasario 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre buvo atidaryta LJS suruošta meno ir foto paroda. Parodoje išstatyta 91 darbelis (paveikslai ir fotografijos). Su savo darbais parodoje dalyvauja: Violeta Abariūtė, Daina Astašaitytė-Shutte, Daina Aušra Černytė, Lucijus Kulikauskas, Laura Leonavičiūtė, Aldona Petrauskaitė, Kristina Pikūnaitė, Roma Pikūnaitė, Eglė Šukytė, Juozas Vaičiūnas, Irena Vizgirdaitė ir Taura Zaranaitė. Darbus įvertino prof. Bilaitis. I premija paskirta Eglei Šukytei už du bevardžius paveikslus. Paroda bus dar atidaryta ir vasario 17 ir 18 dienomis.

DRAUGO ROMANO PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Rašytojui J. Kralikaukui Draugo romano konkurso laureatui premijos įteikimas įvyks kovo 25 d. 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Į įteikimo iškilmės atvyksta mecenatai Marija ir Juozas Mikoniai iš Clevelando. Meninę programą atliks sol. Margarita Momkienė, kuri padainuos lietuviškų dainų ir operos arijų. Romano ištraukas skaitys: Karolis Balys ir Danutė Jankienė. Programą praves dr. Vytautas.

LIVE GOD'S WORD IN COMMUNITY

Live the Rule of St. Benedict

Priests and Brothers of various talents Live, Pray and work together in mutual concern

Vocation Director
HOLY CROSS ABBEY
BOX 351
CANON CITY, COLO. 81212

tas Majauskas. Šiose iškilmėse bus paminėtos Draugo 70 ir Amerikos lietuvių spaudos 100 metų sukaktys. Be to ten pat bus surengta gausi spaudos leidinių paroda. Parodai eksponatus iš Chicagos atveža Br. Kviklys ir kun. Rimšelis. Premijos įteikimo iškilmėms rengti sudarytas komitetas. Į jį įeina: Jadvyga Damušienė, Stasys Garliauskas, Antanas Grinius, Vytautas Kutkus, Emilija Kutkienė, Vanda Majauskienė, Antanas Musteikis, Alfonsas Nakas, Liuda Rugienienė, Bronė Selenienė ir Jonas Urbonas.

• LB Detroito apylinkės valdyba per informacijos vadovą V. Kutkų atsiuntė Dirvai paremti auką 20 dol., dėkojant už LB Detroito apylinkės darbų, planų ir parengimų garsinimą, kas padeda apylinkėi išlaikyti kontaktą ne tik su Detroito, bet ir su visos Amerikos lietuviais.

Ačiū už auką.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
Rural 42 bed Acute care Osteopathic Hospital.
FOR 3-11 & 11-7 SHIFT.
Competitive salaries, shift differential, charge pay and moving allowance. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:
VERA SHY, R.N., asst. Director of Nursing
SHERIDAN COMMUNITY HOSPITAL
301 NORTH MAIN ST.
SHERIDAN, MICH. 48884
517-291-3261 (49-11)

HI-LO REPAIRMAN

Experience with repairing electric lift trucks required. Good starting salary and complete benefits program for interested candidates. Call:

313-271-3100

**PERSONNEL DEPARTMENT
HEUBLEIN INC.**
2500 Enterprise Drive
Allen Park, Mi. 48101

Equal Opportunity Employer m/f (9-12)

CLEVELANDO PARENGIMAI

- KOVO 11 D., 4 val. popiet — Kultūrinė popietė, Birutės, Antano ir Vytauto Smetonų koncertas.
- KOVO 24 D., šeštadienį, Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.
- KOVO 25 D. BALFo metinis susirinkimas.

Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

- 1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00
- 2 savaitių kelionė asmeniui nuo \$1189.00
- 2 savaitių kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

• Liudas Sagys kovo 4 d. tuoj po pamaldų DMNP parapijos valgykloje rodys skaidres ir papasakos apie Grandinėlės kelionę į Australiją.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE
TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & Styleset \$4.95
not \$8.00

Haircutting \$5.45
Not \$8.50

BLOWER CUT & STYLING only \$9.45
not \$15

**Marie Ames
SOFT VELVET
Perm
\$14.95**
not \$20.00

Frosting \$18.10
not \$30 cup
or
cap

**Sale of Beauty
\$12.95**

Special — the famous
Nutra Perm complete
with cut.
not \$16.00

**UniPerm Incl. cut
\$18.95**

The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
every time \$30.00 at
most salons.

**Permanent Eyelashes, individually
applied, \$15.60**

The marvelous No Set Perm, from only \$13.95
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pincurls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų salono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Niekas nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

The above prices are complete including
surcharge.

Penktadienį ir šeštadienį 50 centų daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

St. Petersburg, Fla. tel. (813) 866-3263

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamautojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Pranui Karaliui**, skautininkui ir visuomenės veikėjui, išvykstančiam su šeima nuolatiniam apsigyvenimui į Virgin Islands, ramovėnai, skautai, Lietuvių Bendruomenė ir žalgirio šaulių kuopa sausio 22 d. Lietuvių Namuose suruošė atsisveikinimo išleistuves. Dalyvavo virš 100 asmenų.

• **Pauliui ir Jūratei Mitalams**, buvusiems clevelandiečiams, o dabar gyvenantiems Jacksonville, Fla., gimė sūnus Petras-Kazimieras.

Seneliai Petras ir Nora Mitalai, Philadelphijoje ir Kazimieras ir Jonė Karaliai, Clevelande, džiaugiasi sulaukę anūko.

• **Dr. Viktoras Stankus** praeitą šeštadienį išskrido į Phoenix, Ariz., dalyvauti JAV dantų gydytojų suvažiavime ir seminare. Po to žada lankytis Los Angeles, kur susitiks su vietos neolituanių veikėjais. Į Clevelandą grįš kovo 5 d.

Clevelando Akademikų Skautų Sąjūdžio grupė narių ir valdyba su kandidatais vienos sueigos metu pas V. ir O. Jokūbaičius. Sėdi iš kairės: B. ir A. Juodikiai, R. Petraitytė, L. Jokūbaitis, D. Orantaitė. Stovi: G. Petrauskaitė, V. Klimas, N. Mainelytė, E. Kižys, J. Neimaniene, E. Klimas, J. Taorienė, P. Nasvytis, G. Taoras, A. Rukšėnas, J. Garlos nuotr.

• **Milda Lenkauskienė** š. m. kovo 8 d. 7:30 v. v. kalbės LB vakaronėje, DMNP parapijos mažoje salėje, tema "Moterų teisių klausimas".

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• **Algis Rukšėnas** nuo šios savaitės pradėjo dirbti Cuyahoga komisieriaus V. Brown istaigoje, kaip jo administracinis asistentas. Šiai vietai jis buvo parinktas iš 7 kandidatų.

• **LKVS Ramovė Clevelando skyrius** per išdininką Pr. Mainelį įteikė Dirvai paramą auką 20 dol. Ačiū.

• **H. Radvilavičienė** mirė po sunkios ligos š. m. vasario 13 d. sulaukus 39 metus amžiaus. Nuliūdime paliko vyrą, šešius mažamečius vaikus, motiną, brolių, vyro motiną Stasę Vaičiūniene su vyru ir kitus gimines.

• **Skautininkai A. ir V. Šenbergai**, kurie šiuo metu atostogauja Floridoje, Dirvai rašo, kad malonu buvo susitikti su Palm Beach ir apylinkėje gyvenančiais buvusiais clevelandiečiais.

"Šioje apylinkėje gyvena Daugėlos, Garmai, Ginciai, Kapčiai, Mazoliauskai, Mikšiai, Sakas, Slabokai, Staškūnai, Šalkauskai, Valod-

kos — viso 25 dūšios. Visi džiaugias savo "žiema", nes gali lauke savo darbus dirbti neprakaituodami, sodinti, sėti ir puošti savo sodybas su gausiais tropiniais augalais. Visi labai sielojasi, kad puikias kokoso palmes apniko nepagydoma liga ir jos viena po kitos miršta, panašiai kaip elms. Valdžia liepia tas palmes iškirsti ir veltui duoda kitos rūšies palmių, atsparių tai ligai. Tačiau kirtimo — išvežimo išlaidų nemoka".

• **Clevelando Giedrininkės** per Liviją Kasperavičiūtę-Stefansson Dirvai paramai atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

PAPILDOMAI BALFUI AUKOTOJŲ SĄRAŠAS

Balfo Clevelando skyriaus aukotojų sąrašas išleisti sekantys aukotojai:

Henrikas Stasas — \$15.00

Mečys Aukštuolis — 7.00

A. Rastauskas — 5.00

F. Juras — 5.00

A. L. Balas — 2.00

Už įvykusių klaidą labai atsiprašome.

Balfo Clevelando Skyriaus išdininkas

KURIA LIETUVISKAS ŠEIMAS

Dalia Ridelytė iš Clevelando su Linu Vaitkumi iš Washingtono, D. C., balandžio 21 d.

Vida Rociūnaitė iš Independence su Arūnu Duliūnu iš Toronto, Kanada, gegužės 26 d.

Nijolė Mainelytė su Algiu Rukšėnu, abu iš Clevelando, birželio 30 d.

Saulė Kazėnaitė su Mariumi Narbutaičiu, abu iš Clevelando, rugpjūčio 25 d.

Danutė Miškinytė su Egidiju Belzinsku, abu iš Clevelando.

Dalia Bložytė iš Strongsville su Algiu Skrinska iš Eastlake liepos 21 d.

• **Cleveland Public Schools** praneša, kad nuo kovo 1 iki 30 d. vyksta vaikų, sulaukusių 5 metų amžiaus, registracija į vaikų darželius. Registruotis savo apylinkės mokykloje, pristatant gimimo metrikus ir sveikatos pažymėjimą.

• **Gėlių ir namų paroda** Cleveland Public Hall įvyks nuo kovo 17 iki 25 d. Bilietus perkant iš anksto \$2.50. Prie kasos \$3.50. Bilietai gaunami Pick-n-Pay krautuvėse, daugumoje bankų, Sears, pas gėlininkus, bei kelionių agentūrose.

ST. CLAIRE PLACE EKONOMIŠKA NUOMA

St. Clair Place, naujai pastatytas 12 aukštų pastatas jau paruoštas nuomininkams, vyresnio amžiaus, virš 62 m. amž., žmonėms, kurie čia ras pilną komfortą už žemą nuomą.

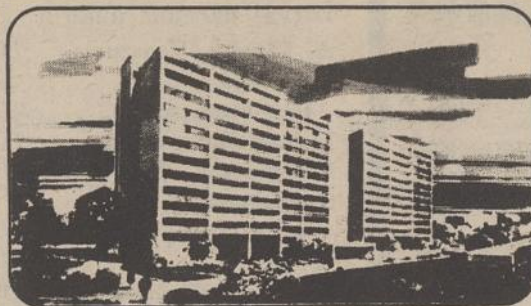
Labai patogi vieta, aplink mažas parkas, privati skumai ir saugu.

Kiekvienas butas turi atskirai kontroliuojamą šilumą ir vėsinimą. Viskas įskaityta į nuomą, kiekvienas butas išklotas kilimais ir turi langų užuolaidas.

Visi sulaukę 62 m. ar vyresni, ar vedę, jei vienas jų turi 62 m. amž. gali būti nuomininkais. Nuoma tik 25% nuo pajamų. Jei nuomininkas gauna pensijos 300 dol., moka nuomos į mėnesį 75 dol., jei gauna 400 dol., moka 100 dol.

Galima apžiūrėti nuomajamus butus ar dėl smulkesnių informacijų skambinkit 439-3800.

Housing for the elderly

Lively people, places & things to do are waiting for you downtown!

Who may live at St. Clair Place and how much does it cost?

Anyone who is 62 or older is eligible. In the case of married couples, one of the spouses must be at least 62.

Handicapped persons — of any age — are welcome here, too.

There are maximum income limits —
For single persons \$10,450 a year
For couples \$11,950 a year

Your rent is 25% of your monthly income. All utilities, including the air-conditioning throughout your suite, are a part of your rent payment.

This new, 12-story apartment building is designed to make life more interesting and economical for men and women who are 62 or older and for handicapped persons.

Everything is here — a convenient location; outdoor space for relaxation; first-floor social and recreational facilities; and — best of all — easy-to-care-for, **air-conditioned, one or two-bedroom apartment-homes.**

Each suite has carpeting, drapery rods, a complete kitchen with modern appliances, smoke detector, sprinkler system, and other safety & security features.

St. Clair Place

1380 East 14th Street
between St. Clair and Rockwell
Cleveland, Ohio 44114

**Come visit now.
For rental information,
call 439-3800**

Managed by
Owners Management Company

DIRVA

SLA 60-tam Seimui artėjant

KANADIEČIŲ DĖMESIUI

Gerb. kanadiečius prenumeratorius prašom Dirvos prenumeratą mokėti Kanados pašto ar banko perlaidomis, ar čekiais, kuriuose, išmokama suma būtų pažymėta US doleriais.

Nes dabar, keisdami čekius, už kiekvieną kanadišką dolerį tegauname tik 82 centus.

MIRĖ M. ZUJUS

Ilgametis "Garso" redaktorius, senosios kartos veikėjas Matas Zujus, po širdies priepuolio mirė vasario 19 d. sulaukęs 87 metų amžiaus.

Velionis prieš Didįjį karą atvykęs į Ameriką. 1920 m. grįžo Lietuvon, bet pabuvęs keletą metų, vėl atvyko į Ameriką ir nuo 1926 m. redagavo Liet. Kat. Susivienijimo laikraštį "Garsą".

• **Dr. Vytautas Dambra**va, dirbęs JAV diplomatinėje tarnyboje kaip Tarptautinės komunikacijos agentūros direktorius El Salvadoro sostinėje, tarnybiniais reikalais buvo atvykęs į Ameriką. Dirbdamas amerikiečių diplomatinėje tarnyboje, dr. V. Dambra liko ak-

tyvus lietuviškos bendruomenės narys. Net El Salvadore ruošia Vasario 16 minėjimus, nors ten lietuvių beveik nėra. Juose dalyvauja aukšti valdžios pareigūnai, dvasiškiai, akademikai, Amerikos ambasados tarnautojai.

• **Dr. Rimgaudas Nemickas**, širdies ligų specialistas, dirbęs Loyolos universiteto ligoninėje ir dėstęs universiteto assoc. profesoriaus titulu, šiomis dienomis buvo pakeltas į ordinarius profesorius Loyolos universiteto medicinos mokykloje. Dr. V. Nemickas dirba taip pat ir šv. Kryžiaus ligoninėje.

• **Ina Obolėnienė** (buvusi Tomienė) iš Peckskill, N. Y., persikėlė gyventi į Arizoną — Villa Serenas, Apt. 445, 8111 E. Broadway, Tucson, Ariz. 85710. Atnaujindama Dirvos prenumeratą pridėjo auką 17 dol.

Dėkojame už auką ir linkime gražiai naujoje vietoje įsikurti.

• **Dail. Jonas Bagdonas** X dailės parodoje New York'e laimėjo pirmąją premiją. Premijoms skirti komisijai pirmininkavo dail. Vladas Vijeikis iš Chicagos.

SLA 60-to Seimo Rengimo Komitetas Clevelande, Ohio, vasario 19 d. turėjo darbiningą posėdį, kuriame buvo smulkiau aptarta seimo darbotvarkė ir sudarytos seimui ruošti ir jį praveisti sekančios komisijos:

Registracijos ir informacijos komisija, jai vadovauja Linas Jokūbaitis; banketo ir delegatų vakaro komisija — vadovai Ona Jokūbaitienė ir Povilas Šukys; bilietų platinimo komisija — Kazė Vaičieliūnienė; salių dekoravimo, vėliavų ir garbės sargybų komisija — Antanas Jonaitis; finansų komisija — Povilas Šukys ir Ignas Stankus; transporto komisija — Julius Kazėnas ir Linas Jokūbaitis; spaudos atstovas — dr. Danielius Degėsys; seimo komiteto sekretorius — Bronius Bernotas. Viso suvažiavimo vyriausias koordinatorius ir rengimo komisijos pirmininkas — Juozas Stempužis.

• **Linas Kojelis**, politinių mokslų magistras, vasario mėnesį pradėjo dirbti Washington'e senatoriaus Richard S. Schweicker įstangoje.

• **Jurgis ir Elena Sirusai**, Dirvos rėmėjai, iš New Jersey, atostogauja Floridoje.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

A. Vabalas, Venezuela .. 7.00
J. Roland, San Francisco 2.00
P. Mačiulaitis, Union 7.00
F. Gaudušas, Chicago 2.00
S. Stulpinas, Lake Worth 2.00
A. Daugirdas, Willowick 3.00
S. Šurkus, Worcester 2.00
V. Šalčiūnas, Delran 2.00
J. Asminas, Livonia 2.00
G. Daugirdas, Chicago .. 5.00
B. Paulionis, Cleveland .. 7.00
V. Vaitūzis, Satellite Beach 7.00
V. Ramonis, Cleveland .. 2.00
Dr. V. Bložė, Cleveland 12.00
M. Liauba, Cincinnati 7.00
J. Duleba, Brockton 2.00
K. Dulys, Crownsville .. 7.00
L. Dautartas, Cleveland .. 2.00
J. Činkus, Cicero 5.00
LB Detroito apylinkės valdyba 20.00
A. Garmus, Juno Isles Beach 7.00
K. Butkus, Woodhaven .. 2.00
Dr. J. Bartkus, Chicago .. 7.00
S. Mankus, Chicago 7.00
S. Venclauskas, Cleveland 2.00
B. Simonaitis, Chicago .. 2.00
A. Liutkus, Cleveland .. 2.00
K. Žukauskas, Beverly Shores 7.00
J. Šepetyš, Detroit 12.00
V. Žebrauskienė, Toronto 2.00
M. Jason, Greenwich 7.00
J. Deksnys, Vineland 5.00
V. Kazemekaitis, Racine 2.00
V. Hasynic, Grayling 5.00
J. Petrauskas, Oaj Park 7.00
J. Taoras, Pittsburgh 7.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Šiame posėdyje buvo taip pat aptarta ir provizorinė seimo darbotvarkė, kuri nurtarta maždaug tokia:

Pentadienis, birželio 29 dieną: Suvažiavę delegatai registruojasi Hollanden House viešbutyje. Vakare delegatai kviečiami aplankyti Clevelando Lietuvių klubą arba laisvalaiką praleisti pas savo pažįstamus. Viešbutyje bus Rengimo Komiteto Informacijos komisijos atstovas, kuris patars įvairiais jiems rūpimais klausimais.

Šeštadienis, birželio 30 dieną: ryte seimo atidarymas Hollanden House viešbutyje, po to seimo sesija, vėliau priešpiečių pertrauka po kurios prasidės popietinė sesija. Vakare 7:30 seimo banketas Hollanden House viešbučio salėje.

Sekmadienis, liepos 1 dieną: iš ryto delegatai laisvai kur nori valgo pusryčius (viešbutyje, Lietuvių klube arba pas pažįstamus). Norintieji dalyvauja pamaldose, kurios vyks šv. Jurgio bei Dievos Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėse.

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEW YORKE

New Yorko lietuviai Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktį paminėjo vasario 18 d. pradėdami pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje iškilmingomis mišiomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Didysis minėjimas įvyko Kultūros židinyje, 3 val. p. p. organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis. Atidarymo žodį tarė V. Steponis, ALTos New Yorko skyriaus pirmininkas ir supažindinęs visą eilę dalyvavusių svečių amerikiečių atstovų su šio įvykio prasme, invokaciją skaityti pakvietė Tėv. P. Baltakį, OFM ir žodį tarti Lietuvos generalinį konsulą A. Simutį, kurio kalba spausdinama atskirai. Programai vadovauti pakvietė Vidą Jankauskienę.

New Yorko gubernatoriaus pavaduotojui Mario Cuomo susirgus, kalbėjo jo įgaliotas vietos pareigūnas Smith, Pagrindiniu kalbėtoju buvo muz. Vytautas Smetona iš Clevelando. Jo paskaita buvo visiškai skirtinga iš kitų ligi šiol girdėtų kalbėtojų. Nors jaunas 23 m. iškilus muzikas, bet pasirodė gerai susipažinęs su lietuviška ir tarptautine politika. Dauguma klausytojų susidarė nuomonę, kad jis drąsiai reiškė savo nuomonę nesistengdamas pataikauti auditorijai, kurioje matėsi keli šimtai žmonių ir aišku jų tarpe buvo ir skirtingų nuomonių. Kalbėjo apie tarptautinę politinę padėtį jungdamas šių dienų politinę situaciją ir mūsų siekimus. Kalbėjo drąsiai nesitikėdamas komplimen-

Priešpiečius galima valgyti Lietuvių klube. Popietinė seimo sesija vėl bus Hollanden House viešbutyje. Vakare 7:30 delegatų ir Clevelando lietuvių susipažinimo vakaras Lietuvių Namų salėje.

Pirmadienis, liepos 2 dieną: šios dienos darbotvarkė dar nenumatyta. Ji palikta Pildomosios Tarybos nuožūrai.

Antradienis, liepos 3 dieną: ryte komisijų posėdžiai SLA prezidento P. Dargio kambaryje. Po pietų delegatai apleidžia viešbutį ir išsiskirsto.

Suvažiavimą norima praveisti kiek galima iškilmingiau kviečiant valdžios atstovus dalyvauti suvažiavime ir pasakyti kalbas. Tiek banketo tiek delegatų susipažinimo vakare yra numatytos meninės programos, gera muzika ir skanūs valgiai. Tikimės, kad šis seimas bus gausus ir didingas, bet tas, žinoma, priklausys nuo delegatų skaičiaus ir jų pačių nuotaikos. Smulkesnė ir tiksli seimo programa bus paskelbta vėliau. (d)

A. A.

BRONIUS MOZOLIAUSKAS

mirė 1979 m. vasario 21 d. Lietuvoje, sulaukęs 84 m. amžiaus.

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo seseriai Čiurlionio ansamblio kanklių vadovei ONAI MIKULSKIENEI, jo broliui VYTAUTUI MOZOLIAUSKUI, gyv. Floridoje, ir sūnui skulptoriui RAMOJUI MOZOLIAUSKUI, gyv. Chicagoje.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

Mylimai Mamytei

A. A.

MARIJAI MAČIENEI

Lietuvoje mirus, sūnų STANISLOVĄ MAČĮ, jo šeimą ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

ŽALGIRO ŠAULIŲ KUOPA

A. A.

JUOZUI ZIGMANTUI

Lietuvoje mirus, brolių PETRĄ ZIGMANTĄ, liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

ŽALGIRO ŠAULIŲ KUOPA

Mielam broliui Lietuvoje mirus,

PETRUI ZIGMANTUI

reiškiamo gilią užuojautą

RAMOVĖNŲ VYRŲ CHORAS

DĖMESIO S.L.A. NARIAMS

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GENERALINIAI, PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMAI kuopose įvyksta Kovo - March mėnesyje.

Todėl visos kuopos ir SLA nariai yra raginami kuo skaitlingiausiai KOVO-MARCH mėnesio, SUSIRINKIMUOSE, dalyvauti.

Genevieve Meiliūnas SLA Sekretorė

Tool & Die Maker for manufacturer of weather proof wiring devices. Exp. on dies, jigs & fixtures competitive wages, hospitalization, etc., Perfect Line MFG., 80 E. Gates Ave., Lindenhurst. 516-893-2000. (4-9)

REGISTERED NURSES FOR GENERAL DUTY & MEDICAL/SURGICAL DUTY 11-7 SHIFT. ALSO REGISTERED NURSE STAFF DEVELOPMENT INSTRUCTOR

Applicant must be a currently Licensed Registered Nurse with some clinical experience, teaching experience and/or training helpful. 130 bed J. Cah hospital. Attractive salary & fringe benefits. Contact: DIRECTOR OF NURSING SERVICE FARMINGTON COMMUNITY HOSPITAL FARMINGTON, MO. 63640 314-756-6451 Equal Opportunity Employer (50-9)